

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÖĞRETMENLERİN SERBEST ZAMANLARINDA SPOR
FAALİYETLERİNE KATILMALARININ İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kürşat ERKEN

Enstitü Anabilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor

Tez Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikret RAMAZANOĞLU

AĞUSTOS - 2008

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Kürşat ERKEN

05 Ağustos 2008

ÖNSÖZ

“Öğretmenlerin Serbest Zamanlarında Spor Faaliyetlerine Katılmalarının İncelenmesi” konusu, geleceğimizin mimarları olan öğretmenlerimizin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdikleri ve bu zamanda spora ne kadar yer verdikleri, kendilerini örnek alan öğrenciler ve toplum bağlamında incelenmeye değer bulunmuştur.

Bu çalışmanın hazırlanmasında yardımlarını esirgemeyen danışmanım Yrd. Doç. Dr. Fikret RAMAZANOĞLU’na teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim. Ayrıca, bu günlere ulaşmamda emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim aileme de şükranlarımı sunarım. Yetişmemde katkıları olan tüm hocalarıma ve hazırlamış olduğum anketleri büyük bir özveriyle cevaplayan Sakarya il merkezinde görev yapan öğretmenlere de minnettar olduğumu ifade etmek isterim.

Kürşat ERKEN

05 Ağustos 2008

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
TOBLO LİSTESİ	vi
ÖZET	ix
SUMMARY	x
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: ZAMAN, SERBEST ZAMAN, REKREASYON KAVRAMLARI	
HAKKINDA GENEL BİLGİLER	3
1.1. Zaman Kavramı ve Önemi	3
1.2. Zamanın Kullanım Dilimleri	7
1.3. Serbest Zaman Kavramı	9
1.4. Rekreasyon Tanımları ve Anlamı	11
1.4.1. Rekreasyonun Etkinlik Alanları	13
1.4.2. Rekreasyonun Sınıflandırılması	15
1.4.3. Rekreasyonun Özellikleri	17
1.4.4. Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri	18
1.4.5. Rekreasyonun Çalışanlar Üzerine Etkisi	19
1.4.6. Rekreasyon ve Spor	20
BÖLÜM 2: MATERYAL YÖNTEM	23
2.1. Evren ve Örneklem	23
2.2. Araştırma Tekniği	23
2.3. Veri Toplaması ve Uygulanan Teknikler	23
2.4. Anketin Geçerlilik ve Güvenilirliği	26
2.5. Verilerin Değerlendirilmesi ve İstatistikî İşlemler	27
BÖLÜM 3: BULGULAR	28
3.1. Öğretmenlerin Genel Özellikleri	28
3.1.1. Cinsiyet ve Yaş	28
3.1.2. Öğrenim Durumu	28
3.1.3. Medeni Durum	29
3.1.4. Eşin Mesleği	29
3.1.5. Ek İş Yapma Durumu	30
3.1.6. Gelir Durumu	30
3.1.7. Görev Yılı	31
3.1.8. Statü	31
3.1.9. Hafta Sonu Hariç Boş Gün Sayısı	32
3.2. Serbest Zaman	32
3.2.1. Serbest Zamanlarınızı Nerede Geçirirsiniz	32
3.2.2. Serbest Zaman Aktivitelerine Kimlerle Katılırsınız	33
3.3. Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenleriniz	33
3.3.1. Daha Sağlıklı Yaşamak İçin	33

3.3.2. Can Sıkıntısından Kurtulmak İçin.....	34
3.3.3. Arkadaşlarımla Birlikte Olabileceğim İçin.....	34
3.3.4. Alışkanlık Kazandığım Ve Bu Alışkanlığı Sürdürmek İstediyim İçin.....	35
3.3.5. Farklı Bir Ortamda Bulunmak İçin.....	35
3.4. Serbest Zaman Aktivitelerine Yönlendirmeye Sebep Olan Etkenler.....	36
3.4.1. Yazılı ve Görsel Basın.....	36
3.4.2. Aile Çevresi.....	36
3.4.3. Görev Yapılan Okulun Serbest Zamanları Değerlendirecek İmkânlara Sahip Olması.....	37
3.4.4. Bulduğum İlin Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik İmkânlara Sahip Olması.....	37
3.5. Serbest Zaman Aktivitelerinin Tamamı Düşünüldüğünde, Bu Etkinlikler Sizde Nasıl Bir Etki Bırakıyor?.....	38
3.5.1. Dinlendirici Buluyorum.....	38
3.5.2. Eğitici ve Yararlı.....	38
3.5.3. Sağlığıma Olumlu Etki Yapıyor.....	39
3.5.4. İş Verimimi Arttırıyor.....	39
3.6. Serbest Zaman Aktivitelerine Yeterince Katılmıyorsanız, Nedenleri.....	40
3.6.1. Serbest Zaman Aktivitelerinin Pahalı Olması.....	40
3.6.2. Faaliyete Yönlendirecek Arkadaş Ve Sosyal Teşviklere Sahip Değilim....	40
3.6.3. Teşvik Edici Tesis–Araç ve Gereçlerin Yeterli Olmaması.....	41
3.6.4. Ekonomik Yetersizlik.....	41
3.7. Serbest Zamanlarda Tercih Ettiğiniz Aktivite Türleri Nelerdir?.....	42
3.7.1. Hiçbir Şeyle Uğraşmam, Dinlenirim.....	42
3.7.2. Kitap, Gazete, Dergi Okurum.....	42
3.7.3. Müzik Dinlerim, Müzik Aleti Çalarım.....	43
3.7.4. TV, VCD, DVD İzlerim.....	43
3.7.5. Sinema ve Tiyatroya Giderim.....	44
3.7.6. Çarşı, Pazar, Mağazalarda Gezer, Alışveriş Yaparım.....	44
3.7.7. Spor yaparım / Spor karşılaşmalarını İzlerim.....	45
3.7.8. Sosyal, Kültürel, İlmî Faaliyetlere Katılırım.....	45
3.7.9. Komşulara veya Akrabalarımın Giderim.....	46
3.8. Spor Yapma Amacınız Nedir?.....	46
3.8.1. Yapmıyorum.....	46
3.8.2. Serbest Zamanları Değerlendirmede İyi Bir Araç Olduğu İçin.....	47
3.8.3. Çalışma Verimimi Arttırdığı İçin.....	47
3.8.4. Sağlığımı Korumak ve Sağlıklı Kalmak İçin.....	48
3.9. Serbest Zamanları Değerlendirmeniz İçin Kurumunuzun Hangi Alanlarda Faaliyet Göstermesini İstersiniz?.....	48
3.9.1. Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu ve Desteklenmesi.....	48
3.9.2. Sanatsal, Kültürel, Sergi, Konferans, Toplantı, Söyleşi Gibi Faaliyetlerin Düzenlenmesi.....	49
3.9.3. Kurum Elemanlarının Ortak Yapabileceği Organizasyonlar Düzenlenmesi (Piknik, Gezi Vb.).....	49
3.10. Spor yapıyorsanız Serbest Zamanlarda tercih ettiğiniz spor aktiviteleri nelerdir?.....	50
3.10.1. Yürüyüş.....	50
3.10.2. Futbol.....	50

3.10.3. Açık Alanlarda Koşular.....	51
3.10.4. Voleybol.....	51
3.10.5. Jimnastik, Aerobik, Step.....	52
3.10.6. Bisiklet.....	52
3.10.7. Yüzme.....	53
3.11. Spor Yapmıyorsanız, Yapmama Nedenlerinizi Belirtiniz?.....	53
3.11.1 Ekonomik Yetersizliğim.....	53
3.11.2. Spora Karşı İsteksizliğim.....	54
3.11.3. Kendime Zaman Ayıramama.....	54
3.11.4. Uzman Kişilerin Eksikliği.....	55
3.11.5. Spor Yapacak Tesis Olmayışı.....	55
3.11.6. Uygun Arkadaş Bulamama.....	56
3.11.7. Tembelliğim Ve İhmalkârlığım.....	56
BÖLÜM 4: TARTIŞMA.....	57
4.1. Tartışma.....	57
4.1.1. Öğretmenlerin Genel Özellikleri.....	57
4.1.1.1. Cinsiyet ve Yaş.....	57
4.1.1.2. Öğrenim Durumu.....	57
4.1.1.3. Medeni Durum.....	57
4.1.1.4. Eşin Mesleği.....	58
4.1.1.5. Gelir Durumu.....	58
4.1.1.6. Görev Yılı.....	58
4.1.1.7. Statü.....	58
4.1.1.8. Hafta Sonu Hariç Boş Gün.....	59
4.1.2. Serbest Zaman.....	59
4.1.2.1. Serbest Zaman Aktivitelerine Katılma Yeri.....	59
4.1.2.2. Serbest Zaman Aktivitelerine Katılma Şekli.....	59
4.1.3. Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenleri.....	59
4.1.3.1. Daha Sağlıklı Yaşamak İçin.....	59
4.1.3.2. Can Sıkıntısından Kurtulmak İçin.....	60
4.1.3.3. Arkadaşlarımla Birlikte Olabileceğim İçin.....	60
4.1.3.4. Alışkanlık Kazandığım Ve Bu Alışkanlığı Sürdürmek İstediyim İçin.....	60
4.1.3.5. Farklı Bir Ortamda Bulunmak İçin.....	60
4.1.4. Serbest Zaman Aktivitelerine Yönlendirmeye Sebep Olan Etkenler.....	60
4.1.4.1. Yazılı ve Görsel Basın.....	60
4.1.4.2. Aile Çevresi.....	61
4.1.4.3. Görev Yapılan Okulun Serbest Zamanları Değerlendirecek İmkânlarla Sahip Olması.....	61
4.1.4.4. Bulduğum İlin Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik İmkânlarla Sahip olması.....	61
4.1.5. Serbest Zaman aktivitelerinin bıraktığı etki.....	61
4.1.5.1. Dinlendirici buluyorum.....	62
4.1.5.2. Eğitici ve Yararlı.....	62
4.1.5.3. Sağlığıma olumlu etki yapıyor.....	62
4.1.5.4. İş verimimi arttırıyor.....	62
4.1.6. Serbest zaman aktivitelerine yeterince katılmama nedenleri.....	62

4.1.6.1. Serbest zaman aktivitelerinin pahalı olması.....	62
4.1.6.2. Faaliyete yönlendirecek arkadaş ve sosyal teşviklere sahip değilim .	62
4.1.6.3. Teşvik edici tesis–araç ve gereçlerin yeterli olmaması.....	62
4.1.6.4. Ekonomik yetersizlik	63
4.1.7. Serbest zamanlarda tercih ettiğiniz aktivite türleri nelerdir	63
5.1.7.1. Hiçbir şeyle uğraşmam, dinlenirim	63
4.1.7.2. Kitap, gazete, dergi okurum	63
4.1.7.3. Müzik dinlerim, müzik aleti çalarım	64
4.1.7.4. TV, VCD, DVD izlerim	64
4.1.7.5. Sinema ve tiyatroya giderim	64
4.1.7.6. Çarşı, Pazar, mağazalarda gezer, alışveriş yaparım	64
4.1.7.7. Spor Yaparım / Spor Karşılaşmalarını İzlerim.....	64
4.1.7.8. Sosyal, Kültürel, İlmi Faaliyetlere Katılırım.....	65
4.1.7.9. Komşulara Veya Akrabalarım Giderim	65
4.1.8. Spor Yapma Amacı	65
4.1.8.1. Yapmıyorum	65
4.1.8.2. Boş Zamanları Değerlendirmede İyi Bir Araç Olduğu İçin.....	65
4.1.8.3. Çalışma Verimimi Arttırdığı İçin.....	66
4.1.8.4. Sağlığımı Korumak Ve Sağlıklı Kalmak İçin	66
4.1.9. Serbest Zamanları Değerlendirmeniz İçin Kurumunuzun Hangi Alanlarda Faaliyet Göstermesini İstersiniz.....	66
4.1.9.1. Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu Ve Desteklenmesi	66
4.1.9.2. Sanatsal, Kültürel, Sergi, Konferans, Toplantı, Söyleşi Gibi	66
Faaliyetlerin Düzenlenmesi.....	66
4.1.9.3. Kurum Elemanlarının Ortak Yapabileceği Organizasyonlar	66
Düzenlenmesi (Piknik, Gezi vb)	66
4.1.10. Spor Yapıyorsanız Serbest Zamanlarda Tercih Ettiğiniz Spor Aktiviteleri Nelerdir?	66
4.1.10.1. Yürüyüş	67
4.1.10.2. Futbol	67
4.1.10.3. Açık Alanlarda Koşular.....	67
4.1.10.4. Voleybol.....	67
4.1.10.5. Jimnastik, Aerobik, Step	67
4.1.10.6. Bisiklet	67
4.1.11. Spor yapmıyorsanız, yapmama nedenlerinizi belirtiniz	
5.1.11.1. Ekonomik Yetersizliğim	68
5.1.10.2. Spora Karşı İsteksizliğim	68
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	69
KAYNAKÇA	73
EK:.....	77
ÖZGEÇMİŞ.....	84

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
BM	: Birleşmiş Milletler
MEM	: Milli Eğitim Müdürlüğü
CD	: Compact Disc
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
MP3	: Media Player3
TDK	: Türk Dil Kurumu
yy	: Yüzyıl

TABLO LİSTESİ

Tablo 1:	Anket Uygulanan Okullar	25
Tablo 2:	Öğretmenlerin Cinsiyet ve Yaşlarının Tespitine Yönelik Bulgular	28
Tablo 3:	Öğretmenlerin Öğrenim Durumuna Yönelik Bulgular	28
Tablo 4:	Öğretmenlerin Medeni Durumlarının Tespitine Yönelik Bulgular	29
Tablo 5:	Öğretmen Eşlerinin Mesleklerinin Tespitine Yönelik Bulgular	29
Tablo 6:	Öğretmenlerin Ek İş Yapma Durumlarının Tespitine Yönelik Bulgular	30
Tablo 7:	Öğretmenlerin Gelirlerinin Tespitine Yönelik Bulgular	30
Tablo 8:	Öğretmenlerin Görev Yıllarının Tespitine Yönelik Bulgular	31
Tablo 9:	Öğretmenlerin Statülerinin Tespitine Yönelik Bulgular	31
Tablo 10:	Öğretmenlerin Boş Gün Sayılarına Yönelik Bulgular	32
Tablo 11:	Öğretmenlerin Serbest Zamanlarını Nerede Geçirdiklerine Yönelik Bulgular	32
Tablo 12:	Öğretmenlerin Serbest Zamanlarını Kimlerle Geçirdiklerine Yönelik Bulgular	33
Tablo 13:	Daha Sağlıklı Yaşamak İçin	33
Tablo 14:	Can Sıkıntısından Kurtulmak İçin	34
Tablo 15:	Arkadaşlarımla Birlikte Olabileceğim İçin	34
Tablo 16:	Alışkanlık Kazandığım Ve Bu Alışkanlığı Sürdürmek İstediğim İçin	35
Tablo 17:	Farklı Bir Ortamda Bulunmak İçin	35
Tablo 18:	Aile Çevresi	36
Tablo 19:	Kulüp ve Dernekler	36
Tablo 20:	Görev Yapılan Okulun Serbest Zamanları Değerlendirecek İmkânlara Sahip Olması	37
Tablo 21:	Öğretmenlerin Statülerinin Tespitine Yönelik Bulgular	37

Tablo 22:	Dinlendirici Buluyorum	38
Tablo 23:	Eğitici ve Yararlı	38
Tablo 24:	Sağlığıma Olumlu Etki Yapıyor.....	39
Tablo 25:	İş Verimimi Arttırıyor	39
Tablo 26:	Serbest Zaman Aktivitelerinin Pahalı Olması.....	40
Tablo 27:	Faaliyete Yönlendirecek Arkadaş Ve Sosyal Teşviklere Sahip Değilim.....	40
Tablo 28:	Teşvik Edici Tesis–Araç Ve Gereçlerin Yeterli Olmaması	41
Tablo 29:	Ekonomik Yetersizlik.....	41
Tablo 30:	Hiçbir Şeyle Uğraşmam, Dinlenirim	42
Tablo 31:	Kitap, Gazete, Dergi Okurum	42
Tablo 32:	Müzik Dinlerim, Müzik Aleti Çalarım	43
Tablo 33:	TV, VCD, DVD İzlerim.....	43
Tablo 34:	Sinema Ve Tiyatroya Giderim	44
Tablo 35:	Çarşı, Pazar, Mağazalarda Gezer, Alışveriş Yaparım.....	44
Tablo 36:	Spor Yaparım / Spor Karşılaşmalarını İzlerim.....	45
Tablo 37:	Sosyal, Kültürel, İلمي Faaliyetlere Katılırım.....	45
Tablo 38:	Komşulara Veya Akrabalarım Giderim	46
Tablo 39:	Yapmıyorum	46
Tablo 40:	Boş Zamanları Değerlendirmede İyi Bir Araç Olduğu İçin.....	47
Tablo 41:	Çalışma Verimimi Arttırdığı İçin.....	47
Tablo 42:	Sağlığımı Korumak Ve Sağlıklı Kalmak İçin	48
Tablo 43:	Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu Ve Desteklenmesi	48
Tablo 44:	Sanatsal, Kültürel, Sergi, Konferans, Toplantı, Söyleşi Gibi Faaliyetlerin Düzenlenmesi.....	49
Tablo 45:	Kurum Elemanlarının Ortak Yapabileceği Organizasyonlar Düzenlenmesi (Piknik, Gezi Vb.)	49

Tablo 46:	Yürüyüş.....	50
Tablo 47:	Futbol.....	50
Tablo 48:	Açık Alanlarda Koşular.....	51
Tablo 49:	Voleybol.....	51
Tablo 50:	Jimnastik, Aerobik, Step.....	52
Tablo 51:	Bisiklet.....	52
Tablo 52:	Yüzme.....	53
Tablo 53:	Ekonomik Yetersizliğim.....	53
Tablo 54:	Spora Karşı İsteksizliğim.....	54
Tablo 55:	Kendime Zaman Ayıramama.....	54
Tablo 56:	Uzman Kişilerin Eksikliği.....	55
Tablo 57:	Spor Yapacak Tesis Olmayışı.....	55
Tablo 58:	Uygun Arkadaş Bulamama.....	56
Tablo 59:	Tembelliğim Ve İhmalkârlığım.....	56

Tezin Başlığı: Öğretmenlerin Serbest Zamanlarında Spor Faaliyetlerine Katılmalarının İncelenmesi	
Tezin Yazarı: Kürşat ERKEN	Danışman: Yrd. Doç. Dr. Fikret RAMAZANOĞLU
Kabul Tarihi: 05.08.2008	Sayfa Sayısı: X (ön kısım) + 77 (tez) + 7 (ek)
Anabilimdalı: Beden Eğitimi ve Spor	Bilimdalı : Beden Eğitimi ve Spor
<p>Bu çalışma; Sakarya merkez ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin serbest zamanlarında spor faaliyetlerine ne sıklıkla ve ne şekilde katıldıklarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda serbest zaman etkinliklerinin daha iyi düzenlenmesi ve öğretmenlerin çalışma verimlerinin artırılması hedeflenmiştir.</p> <p>Bu amaçla Sakarya merkez ilköğretim okullarında görev yapan 99 bayan, 101 erkek öğretmene, geniş bir literatür taraması sonucu hazırlanmış 27 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin yüzde ve frekans dağılımları çıkarılmış, bazı sorular için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde çapraz tablolama ve ki-kare yöntemi kullanılmış olup anketin bütünü için “$\alpha=0,86$” güvenilirlik katsayısına ulaşılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 16 istatistik programı kullanılmıştır.</p> <p>Bu araştırmaya göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun yarım günlük serbest zamanlarının olduğu, ancak bu sürede serbest zaman etkinliklerine yeterince katılmadıkları, spor yapma ve izleme oranlarında bayan öğretmenlerin %75 gibi olumsuz ve kısmen, erkek öğretmenlerin ise %50 gibi olumsuz ve kısmen görüş bildirdikleri, bu soruya olumlu cevap veren bayan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun yürüyüş, düşük oranlarda yüzme, step-aerobik ve bisiklet gibi spor branşlarını, erkek öğretmenlerin ise ağırlıkla yürüyüş ve futbol düşük oranlarda ise yüzme ile açık alanlarda koşuları tercih ettikleri saptanmıştır.</p> <p>Spor yapmama nedeni olarak bayan öğretmenler, özellikle tembelliğim ve ihmalkârlığım, uygun arkadaş ve tesis olmayışını, erkek öğretmenler ise tembelliğim ve ihmalkârlığım ile spor yapacak tesis olmayışı doğrultusunda görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.</p> <p>Sonuç olarak Sakarya il merkezinde görev yapan öğretmenlerin yeterli serbest zamanlarının olduğu, ekonomik olarak da çok büyük sıkıntı içinde olmadıkları saptanmış fakat buna rağmen gerek yeterli spor tesislerinin olmayışı gerekse de spor yapmaya yatkın arkadaş grubunun bulunmaması ayrıca en önemli sebep olarak da tembellik ve ihmalkârlık öğretmenlerimizi serbest zamanlarda spor yapmaktan alıkoymaktadır.</p> <p>Öğretmenlerimizi serbest zamanlarında spor yapmaya teşvik konusunda en büyük iş Milli Eğitim bünyesinde görev yapan Okul İçi Beden Eğitimi, Spor ve İzcilik birimine düşmektedir. Bu birim yıl içersinde öğrenciler için düzenlenen ve öğrenciler açısından oldukça faydalı geçen turnuvaların bir benzerini öğretmenler içinde düzenleyebilir. Bu şekilde tesis bakımından çok da kötü durumda olmayan Sakarya ilinde okullar arası, branşlar arası, ilçeler arası öğretmenlerimiz farklı spor branşlarında spor yapma imkânı bulabilirler. Ayrıca bu birime sendikalar, belediyeler ve özel kuruluşlarda yardımcı olabilirler.</p>	
Anahtar kelimeler: Serbest Zaman, Rekreasyon, Spor, Öğretmen	

Title of the Thesis: The Analysis of Teachers'joining to Sport Activities in Their Leisure Times	
Author: Kürşat ERKEN	Supervisor: Assist Prof. Dr. Fikret RAMAZANOĞLU
Date: 05.08.2008	No.of pages: X(pre text) +77 (main body) +7(appendices)
Department: Physical Education and Sport	Subfield: Physical Education and Sport
<p>This study has been done to investigate how often and how the teachers working at primary schools in the center of Sakarya join to sport activities in their leisure times. At the end of this study, it was aimed to organize leisure time activities better and to raise teachers' job efficiency. For this purpose, a questionnaire including 27 questions which was prepared as a result of a wide literature search was applied to 99 female and 101 male teachers working at primary schools in the centre of Sakarya.</p> <p>Percentage and frequency distribution of datas obtained from questionnaires were found,Cross tabulation and ki-square method in $\alpha=0.05$ signifance level were used for some questions and "$\alpha=0,86$"reliability co-efficient for the whole of questionnaire was found.SPSS 16 statistic programme was used for the evaluation of datas and for the finding of calculated values.</p> <p>According to this research,it is stated that most of the teachers have half-day leisure times but they do not join leisure time activities sufficiently, %75 of female teachers and %50 of male teachers have negative opinions in the rates of doing and watching sport, most of female teachers giving a positive answer to this question prefer sport events like walking, swimming in a low rate, step-aerobic and cycling, and male teachers generally prefer walking and football and in low rates swimming and jogging outside areas.</p> <p>It was confirmed that female teachers as a reason of not to do sport give their opinions on indolence and negligence, having no suitable friend or areas, and male teachers give their opinions on indolence and negligence and also having no areas to do sport.</p> <p>As a result, it was determined that teachers working in the centre of Sakarya have enough leisure time and they do not have much economical problems, but however both having no sport areas and suitable friends to do sport and also indolence and negligence as the most important reason keep them from doing sport in their leisure times.</p> <p>It is the duty of "In School Physical Education, Sport and Scouting Unit" working in the structure of National Education to provoke teachers in terms of doing sport in their leisure times. This unit can organize tournaments for teachers which are similar to the ones organized for students in schoolterm.</p> <p>In this way, in Sakarya city which is not in a bad condition in terms of sport areas, our teachers can find opportunity to do sports in different sport events between schools, branches and towns. Also, labor organizations, municipalities and private establishments can help to this unit.</p>	
Key words: Leisure Time, Recreation, Sport, Teacher	

GİRİŞ

Çalışmanın Konusu ve Önemi

Serbest zaman bireyin çalışma ve diğer görevlerinden arta kalan zamanda, serbestçe dinlenmesi eğlenmesi, toplumsal ve bireysel başarısı için kullandığı diğer kişilerle kültürel, sosyal, psikolojik ve mesleki olarak kaynaşmasına, etkileşim ve işbirliği içine girmesine yardımcı olan, kişinin hür iradesi ile kullandığı zamandır.

Ülkemizin geleceği olan çocukları yetiştiren ve onlara örnek olan öğretmenlerin serbest zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirmeleri ve spora gereken önemi vermeleri gelecekte sağlıklı bir toplumun temelleri için oldukça önemlidir.

Çalışmanın Amacı

Sakarya ili merkez ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin serbest zamanlarının belirlenmesi, mevcut serbest zamanlarını nasıl ve nerede değerlendirdiklerinin tespiti ve bu sürede spora ne kadar yer verdiklerinin incelenmesidir.

Çalışmanın Kapsamı

Ülkemizin geleceğinin teminatı olan çocuklarımızın ve gençlerimizin iyi bir şekilde yetişmelerini sağlayan öğretmenlerimizin fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmaları gerekmektedir. Bu ise, öğretmenlerimizin kendileri için özgürce kullanabilecekleri serbest zamanlarını olumlu faaliyetlerle değerlendirmekle mümkün olacaktır.

Çalışma; Sakarya il merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini kapsamaktadır.

Çalışma Soruları

Öğretmenlerimiz serbest zamanlarını nasıl değerlendiriyorlar? Ne tür faaliyetlere veya aktivitelere katılıyorlar?

Öğretmenlerimiz serbest zamanlarını nerede ve kimlerle geçiriyorlar?

Öğretmenlerimiz spora ne kadar önem veriyorlar? Serbest zamanlarında ne tür spor etkinliklerine katılıyorlar?

Öğretmenlerimiz serbest zamanlarında spor faaliyetlerine yeterince vakit ayıramıyorsa bunun nedenleri nelerdir?

Öğretmenlerimizin serbest zamanlarını daha verimli geçirmek için kurumlarından beklentileri neler?

Tezin ana eksenini çerçevesinde yer alan benzeri araştırma soruları, tezin açılımına katkı sağlaması amacı göz önünde bulundurulacak şekilde öğretmenlere birebir sorularak cevaplatılmıştır. Ortaya çıkan bulgu ve sonuçlar cevapların analizi yapılırken değerlendirilecektir.

Çalışmanın Yöntemi

Öğretmenlerin serbest zaman değerlendirmeleri ile ilgili verileri alabilmek için Sakarya il merkezinde bulunan 15 ilköğretim okulunda görev yapan 200 öğretmenle daha önce den hazırlanmış olan 27 sorudan oluşan anket, yüz yüze yapılan mülakatla birebir uygulanmıştır. Anketler SPSS 16.0 programı ile değerlendirilmiştir.

BÖLÜM 1: ZAMAN, SERBEST ZAMAN, REKREASYON KAVRAMLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1. Zaman Kavramı ve Önemi

Zaman kavramının tanımı, çok soyut bir yapı içermesi ve herkesin kendisine göre subjektif bir değerlendirme yapması nedeniyle oldukça güçtür. Zaman kavramı ile ilgili birçok bilim adamı ilgilendikleri alan doğrultusunda değişik tanımlar yapmışlardır. Bir ekonomist için zaman: para kazanmaktaki en etkili yol iken, bir doktor için zaman hastasını iyileştirmek için verdiği savaştır. Tarih, felsefe ve diğer bilim alanları zamanı farklı yorumlamışlardır. Bu nedenle zamanın tanımı hakkında ortak bir görüş bulunamamıştır.

Mackenzie'ye göre zaman "son derece değerli eşsiz bir kaynak ama para gibi toplanamaz, hammadde gibi depolanamaz, isteyerek ya da istemeyerek harcanmak zorundadır. Çünkü zaman tekrar ele geçmeyen bir soyut kavramdır" diye ifade etmiştir (Mackenzie, 1985:14).

Zaman; "bir fiilin, bir iş veya oluşun geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit; meydana gelen olayları sıralamaya yarayan başsız ve sonsuz mücerret, soyut kavramdır"(Karaküçük, 1997:2).

Tezcan'a göre zaman; "İnsan yaşamının yerine göre uzun ya da kısa süreli, yinelenmesi olanaksız, başlangıcı ve sonu belli bir saatle ölçülebilen bir bölümdür" (Tezcan, 1991:53).

Addington, "zamanın insanların sonsuzluk ölçüsü olduğunu ve şimdiye kadar zamanla ilgili doğal kabul edilen her şeyin, insan düşüncesinin ürünü ve göreceli olduğunu belirtir" (Addington, 1993:128).

Walter Williams'a göre; "zaman tüm insanların eşit olarak sahip olduğu tek şeydir." Görüldüğü gibi zaman, aslında ne kadar vaktimiz olduğu değil, sahip olduğumuz süre içerisinde neler yaptığımızdır" (Mackenzie, 1989:23).

“Zaman, olayların birbirine izlemesine bakarak zihinde yaratılan ve yine olayların içinde sürüp gideceği düşünülen, başı sonu belli olmayan soyut kavramdır” (Alaylıoğlu,R., Oğuzhan,F., 1968:397).

İnsan yaşamının yerine göre uzun ya da kısa süreli, yinelenmesi olanaksız, başlangıcı ve sonucu belli, saatle ölçülebilen bir bölümdür (Öcalan, 1996:1).

Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğünde zaman kavramı şöyle tanımlanmaktadır. “Zaman, bir eylemin içinde geçtiği, geçeceği ya da geçmekte olduğu süredir” (T.D.K., 1983:1340).

Zaman, insan için yaradılışından bu yana büyük önem taşımıştır. İnsanın gelişmesinde ve hangi alanda olursa olsun mesleki başarısında zaman anlayışının payı büyüktür. Bu, fertler kadar toplumlar için de böyle gelişmiştir. İş hayatını, sosyal ilişkilerini, eğlence ve dinlenme alışkanlıklarını bu anlayış içerisinde düzenleyen toplumlar, diğerlerine nazaran daha fazla gelişmişlerdir. Yani gelişmiş ülkelerin, zaman kullanımı konusunda biçimlenmiş ülkeler olduğunu söylemek mümkündür. Bu, gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler arasındaki en önemli farklardan birisini ortaya koymaktadır. Descartes de “toplumların ileri veya geri zekâlı diye ayrılamayacağını, ülkelerin gelişme ve zenginlik farkları yalnızca zamanı iyi kullanarak, planlı ve programlı bir şekilde çalışmalarından ve dinlenmelerinden kaynaklandığını ileri sürmektedir”(Doğruyol, 1990:22).

Zamanın Önemi;

Uzay çağını yaşadığımız 21. yüzyılda zamanın kullanımı her yönüyle büyük önem arz etmektedir. Günümüz dünyasında zamanının çoğunu çalışarak geçiren insanların sayısı oldukça azalmıştır. Şüphesiz ki bu durumun en önemli sebebi teknolojinin hızla gelişmesi ve hayatın hemen hemen bütün safhalarında yer almasıdır. Çok çalışmakla artık çok para kazanılmıyor. Planlı ve programlı çalışmak günümüz dünyasında en geçerli çalışma şekli olmuştur. Teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesi sonucunda insanların çalışmaya ayırdıkları zaman kısalmış, bunun doğal bir sonucu olarak da insanların boş zaman süreleri artmıştır.

Zaman en değerli kaynaktır. Gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler arasındaki en önemli farklardan birisi zaman anlayışında meydana gelmektedir. Ülkelerin gelişim ve zenginlik farkları, yalnızca zamanı iyi kullanarak planlı ve programlı bir şekilde

çalışmalarından ve dinlenmelerinden kaynaklanmaktadır. Zamanı iyi kullanabilen bir insan yaşam kalitesini yükseltir ve diğer kaynaklar gibi kendisi ve amaçları için zamanını etkili biçimde değerlendirebilir veya boşa harcayabilir (www.sporbilimleri.org/ders/rekreasyon/rekreasyon.doc 18.07.2008).

Kalkınmış ülkelerin, gelişmemişlik içinde bocalayan ülkelere göre gözle görünür farkı, zamanı değerlendirmekteki kararlılık ve bilinçli olmalarında yatmaktadır. Bu tür ülke insanının anlayışında, ilk çağ filozoflarından Hilon'un "bir sırrı saklamak, bir yemini tutmak, vaktini boşa harcamamak" hayatta en zor üç şeydir sözüne uygun olarak, zamanın boşa harcanması, cepteki nakit paranın harcanması ile eşdeğer sayılmaktadır.

Zamanını verimli kullanan ülkeler ve bireyler, gerek sosyal gerekse ekonomik yönden oldukça gelişmiştir. Günümüz dünyasında planlı ve programlı çalışan insanlar her yönden ileri bir durumdadır. Zamanı verimli kullanmak; modern insan için bir zorunluluktur.

Zamanı iyi kullanmak için öncelikle kişinin kendisini iyi tanıması gerekmektedir. Yani ne yapacağını, hedeflerinin, amaçlarının ne olduğunu, bu amaçlarının yaşama ve işe yönelik boyutlarının neler olabileceğini iyi kavramalıdır. Neyi yapıp yapmayacağını sınırlarını iyi çizmelidir. Düşünce ve ayrıntılarda zaman kaybetmeyip, kısa zamanda çok iş yapmak, zamanı iyi kullanmak anlamına gelmektedir. Tam tersi olarak, amaç ve öncelikler belirlenip, sadece yapılmak istenenlerin yapılması zamanın iyi kullanılması demektir.

İnsan, zamanı iyi planlamak zorundadır. Çünkü zaman:

1. Tasarruf edilemeyen
2. Ödünç alınamayan, kiralanamayan
3. Satın alınamayan, çoğaltılamayan
4. Toplanamayan ve hammadde gibi depolanamayan
5. Sadece kullanılan ve kaybedilendir (Baltaş, 1987:241).

Diğer taraftan zaman, mal elde etmek, ilim tahsil etmek ve sağlık elde etmek için bir hammadde niteliği taşımaktadır (Gudde, 1995:81).

Zamanı iyi kullanabilen bir insan;

- Her an ne yapacağını ve zamanını en faydalı bir şekilde nasıl kullanabileceğini bilir.
- Hatasını, eksiklerini, karakterinin hangi kötü yola sapmaya elverişli olduğunu çok iyi öğrenmiştir.
- Hayatında yaşadığı her olaydan gereken dersi alarak tecrübelerini zenginleştirir.
- Kişi kendi hayatını ve şahsiyetini yaşar.
- Birçok şeyi unutmayacak şekilde ek hafıza sistemine sahip olduğundan, hafızasındaki bütün anlamsız nedenlerin yerini anlamlı sorular alır.
- Ulaşmak istediği hedeflere her gün zamanını nerelerde kullanması gerektiği hakkında yeterince kendini hazırlar, böylece daha verimli olur ve daha fazla mutlu olmak için boş zaman ilgilerine ve hobilerine zaman ayırabilir (Uzunoğlu, 1992).

Sanayileşmiş ülkeler konuya gereken önemi vererek programlar, planlar, hizmetler ve olanaklar sağlamaktadır. Bizde ise bu konudaki çalışmalar yok denecek kadar az ya da hiç yoktur. Gelişmiş ülke insanı, başarıyı ve kazanmayı, insanın ferdi gayretlerinin ve çalışmasının bir ürünü olduğunu düşünür. Bu yüzden varlığının gereği olarak hak ettiklerini tazmin etmek, işlerini, sosyal hayatını, eğlenmesini ve dinlenmesini programlamak için zamana ihtiyaç duyar. “Yani gelişmiş ülkelerin zaman kullanım konusunda şuurlanmış ülkeler olduğunu söylemek mümkündür”(Karaküçük, 1999:3).

Afrika’da bulunan bir ülke ile Avrupa’da bulunan bir ülkeyi karşılaştırdığımızda aradaki farkı görme imkânı bulabilmekteyiz. Ya da Türkiye ile Almanya’yı karşılaştırdığımızda aradaki fark ortaya çıkacaktır. Ülkemizde, insanların çoğu boş vakitlerin kahvehanelerde geçirirken Almanya’da insanların çoğu boş vakitlerini, bir spor tesisinde ya da sanat ve kültürel içerikli bir aktiviteye katılmak suretiyle değerlendirmektedir (Dülgerbaki, 2005:10).

Gelişmiş batılı hiçbir ülkede, özellikle çalışma saatleri içerisinde kahvehanelerin, eğlence yerlerinin gelişmemiş ülkelerdeki gibi dolu olduğu görülmemiştir. (Karaküçük, 1999:4)

1.2. Zamanın Kullanım Dilimleri

Meyer ve arkadaşları, zamanın kullanım dilimlerini çalışma zamanı ve çalışma dışı zaman olarak iki grupta açıklamaktadır (Meyer, 1969:29);

A. Çalışma (İş) Zamanı;

- a. İşe bağımlı zaman
- b. Çalışma saati dışında kalan ancak çalışma için hazırlık ve iş gidiş geliş sürelerini içeren zaman
- c. Uğraşılan işle veya ikinci işle ilgili normal mesai dışı yapılması gereken mesleki uğraşlar

B. Çalışma Dışı Zaman;

- a. Var oluşla ilgili zaman
- b. Yemek
- c. Uyku
- d. Vücut bakımı
- e. Boş Zaman
- f. Dinlenme
- g. Rekreasyon

Gökmen'in belirttiği gibi Garzia ve Megyeri'de zamanı (Gökmen, 1985:14-15);

Garzia, Zamanı;

- a. Çalışma zamanı
- b. Çalışmaya bağlı etkinliklere ayrılan zaman

- c. Yaşamı sürdürmeye yönelik etkinlikler
- d. Serbest zaman olarak bölümlere ayırırken,

Megyeri de;

- a. Temel ihtiyaçların giderilmesi (uyku, temizlik, giyinme, yemek yeme vb.)
- b. Çalışma ve buna bağlı etkinlikler ve görevler (iş, yolculuk, ödev, öğrenim içi geçen süre vb.)
- c. Serbest etkinlikler (eğlence, spor, dinlenme vb.)
- d. Diğer etkinliklere ayrılan zaman, olarak gruplama yapmıştır.

İslamiyet'te zaman farklı bir yaklaşımla gruplandırılır (Canan, 1991:22);

- a. İbadet
- b. Kişinin kendi hayatını kontrol ve tefekkür
- c. Rızkın kazanılması ve çalışmadır.

Çalışma ve maddi ihtiyacın karşılanmış olması kalbi dünya sorunlarından temizleyerek ibadet ve tefekkürü hakkını vererek yapmaya imkân tanınması bakımından değerlendirilir. Ancak, bu İslamiyet'in hep ibadet emrettiği anlamını taşımamaktadır. Zira "insanların himmetçe en yüce olanı, dünya işine de, ahiret işine de yer veren mümindir" şeklinde hadiste ve daha birçok ifadelerinde durumun böyle olmadığı ortaya konulmaktadır.

Zamanın gruplandırılmasında yukarıda belirtildiği gibi faaliyet çeşitlerinin dikkate alınması yanında, süreler de dikkate alınarak gruplandırma yapılabilmektedir. Buna göre, 24 saatlik bir günün 8 saati çalışma, 8 saati uyku ve 8 saati de dinlenmeye ayrılabilir (Sayiner, 1973:15).

Günümüzde bu gruplandırmanın artık çok klasik kaldığı söylenebilir. Üretim tekniklerinde otomatlaşmanın iş saatlerini boş zamanlar lehine gittikçe azalttığı bir toplum düzeni oluşturulmuştur. İş saatlerinin azalması ile boş zamanların artması arasında bu nedenle gelişen ters bir orantı bulunmaktadır.

1.3. Serbest Zaman Kavramı

Serbest zaman kavramında ülkemizde bir terim kargaşası yaşanmaktadır. Bu konunun Türkiye'de gittikçe öneminin artmasına rağmen, henüz net bir şekilde adlandırılmadığı görülmektedir. Bazı kaynaklarda "boş zaman", "özgür zaman" bazı kaynaklarda da "serbest zaman" kullanılmaktadır. Bu konudaki aksaklıkların nedeni şöyle ifade edilmektedir. "Eksiklikler iki temel nedenden kaynaklanmaktadır. Birincisi, çeşitli dillerde birden fazla terimin eş anlamlı olarak kullanılması ikincisi de boş zaman kavramının da gizli olan, nesnel olarak ölçülemeyen özelliklerdir, örneğin İngilizcede "Leisure" "Leisure time", "free time", "spare time", "recreation" gibi kelime ve terimleri birbirine yakın ve eş anlamda kullanılırken, Almanca da "Freizeit", "Erholung" kullanılmaktadır. Diğer yandan, boş zamanın kullanımına yarayan uğraşların çeşitli kültürlerin alt kültürleri hatta bireylere göre değişir görülmesi bu uğraşlardan yola çıkacak ortak tanımlara varmayı zorlaştırmaktadır (Özkökeli, 1998:29).

Boş zaman teriminin İngilizcedeki karşılığı "Leisure" dir. Leisure kelimesi ise "izin verilmiş olmak" veya "serbest olmak" manasına gelen latince "licere" kelimesinden türetilmiştir. Yine boş zaman manasına gelen Fransızca "loisir" ve "izin" anlamındaki "liberty" kelimeleri "licere" kelimesinden türetilmiştir. Mecburiyetin olmaması ve serbest seçim ifade eden bu kelimelerin tamamı birbirleriyle ilişkilidir (Yılmaz, 2002:5).

Boş zaman kavramı, günümüzde çağdaş sanayi toplumunun yapısal bir özelliğini bu toplum tipinin bir ürünü oluşturmaktadır. Aynı zamanda boş zaman kavramı ve kültürel koşullar dikkate alınmadan boş zaman değerlendirilmesi kavramının da gereğince açıklanması zordur (Güler, 1978:18).

Kelly'e göre; Dumazedier, Zuzamek, Robinson, Tezcan gibi yazarlar, çalışma saatleri dışında kalan zamanın tümüyle "boş zaman" olarak algılanamayacağını ileri sürmektedirler. Bu yazarlara göre "çalışma dışı zaman";

- Fizyolojik gereksinimler için ayrılan zaman
- Çalışma dışı zorunluluklar
- Serbest zaman olarak gruplandırılmaktadır.

Yazarların çalışmasında "serbest zaman" kavramı tanımlamada aranan temel ilkenin, "özgürce seçilmiş ve değerlendirmeye açık bir zaman dilimi" olması öngörülmektedir. Serbest zaman değerlendirmeye yönelik bu yaklaşımda, fizyolojik gereksinimler için ayrılan zaman dilimi ile çalışma dışı zorunluluklar çerçevesinde, çalışmanın bir uzantısı gibi devam eden zaman diliminin bireye ve bireyin içinde bulunduğu topluma ve toplumsal kurallara göre değişebilirlik esnekliğine sahip olduğu düşünülmektedir.

Fizyolojik gereksinimler için ayrılan zaman; yemek, vücut temizliği gibi işlerin yapıldığı zaman dilimidir. Bu gereksinimler için gereğinden fazla zaman ayrıldığında, o zaman dilimi "boş zaman"a dönüşebilmektedir. (Örneğin; vücut temizliği için sauna ya da hamamda zaman geçirmek, zevk için güzel bir lokantada yemek yeme gibi.)

Çalışma dışı zorunluluklar için ayrılan zaman, alış-veriş, ev işleri, ailesel görevler için ve çoğunlukla da ek gelir sağlamak amacı ile kazanç elde etme çabalarının sarf edildiği zaman dilimidir (Tunçel, 1999:7). Serbest zamanın, istendiği gibi yararlanabilecek zaman olarak kabul edilen çeşitli anlayışlar ve yaklaşımlar paralelinde birçok tanımları yapılmıştır.

“Serbest zaman” ilk zamanlar sadece üst sınıfların ve daha verimli yerlerdeki kabilelerin hakkıydı. Ama bugün “serbest zaman” bütün sınıflara uzanıyor. Toplumumuzun doğasını işteki başarılarımızdan çok “serbest zaman” kalitemiz belirliyor. Ekonomik ve endüstriyel ilerlememiz işe bağlı olduğu halde kültürel, ahlaki ve ruhsal ilerlememiz büyük oranda “serbest zaman”ın kullanımlarına bağlıdır (Leither&Leither, 1989, s.3).

Bireyin kendi adına özgürce kullanmak hakkına sahip olduğu, iş ve yaşamla ilgili zorunlu sorumluluk ve görevler yerine getirildikten sonra arta kalan zaman olarak tanımlanan boş zaman, kişinin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan veya bağlantılardan kurtulduğu ve kendi isteği ile seçeceği bir faaliyetle uğraşacağı zaman olarak, yani kişinin kesin olarak bağımsız ve özgür olduğu iş hayatının dışındaki zaman olarak tanımlanmıştır.

Serbest zaman, “insanın kendi istekleri için harcadığı zamandır” (Oxford İngilizce Sözlüğü).

Paul F. Dougless’a göre serbest zaman; “insanın eğitilmiş coşkularını yaşadığı zamandır.” Neumeyer & Neumeyer’e göre serbest zaman; “zorunlu işlerin yapıldığı

zamandan arta kalan vakit ve insanın kendi seçtiklerini yapabileceği zamandır.” Sebastian de Grazi’ya göre serbest zaman; “insanın kendi için bir şeyler yapma durumudur”(Karaküçük, 1999).

Abadan, boş zamanı, serbest zaman olarak ifade ederek, onu uyumak, yemek yemek, vücut temizliği yapmak, okula gidip gelme, ders veya bir işte çalışmak dışında kalan vakit veya kişinin üretime yönelmiş faaliyetleri sırasında veya onun takiben girişmekte olduğu üretim dışında harcayabileceği süre olarak tanımlamaktadır (Abadan, 1961:3).

Teknolojilerin gelişmesine paralel olarak kişilerin iş dışında kendilerine ayırabilecekleri zaman çoğalmış ve serbest zaman kavramı ortaya çıkmıştır. Serbest zamanın aktif bir şekilde kullanılması verimliliği artırır. Bireysel yaşamı zenginleştirir. İş hayatında görülen ve daha sonra gerçekleşecek sosyal hayata yansıyan amaçsızlık ve monoton çalışma şartlarının doğurduğu kötümser ve bunalımlı tutumların giderilmesinde spor ve diğer serbest zaman faaliyetlerine ihtiyaç vardır. Serbest zamanların değerlendirilmesinde, bilhassa gelişmiş ülkelerde spor olayı önemli bir yer tutmaktadır (Erkal, 1998:118).

1.4. Rekreasyon Tanımları ve Anlamı

Rekreasyon, yenilenme, yeniden yaratılma veya yeniden yapılanma anlamına gelen Latince recreate kelimesinden gelmektedir. Türkçe karşılığı yaygın bir şekilde serbest zamanları veya boş zamanları değerlendirme olarak kullanılmaktadır. Bu ise kişilerin ya da toplumsal kümelerin boş zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikler anlamını taşımaktadır (Suiçmez, 2000:74).

Kültür ve Turizm Bakanlığı, rekreasyonu insanların boş zamanlarında yaptıkları, zorunlu çalışma faaliyetlerinden bağımsız olarak, kişinin boş zamanını serbest olarak ve dilediği gibi kullandığı fiziksel gücünü onarmaya ve ruhsal kapasitesini zenginleştirmeye yönelik zorunlu faaliyetlere karşıt, özgürce seçilen ve fiziksel sosyal çevrenin değişmesi anlamına gelen faaliyetler olarak da tanımlamaktadır (Karaküçük, 2001:56-57).

Corbin rekreasyonu; “yeniden tazeleme, yeniden biçimlendirme, yeniden oluşturma, yeniden güçlendirme, yeniden gençlik ve dinçlik kazandırma ile yeni bir ruh, akıl ve beden geliştirme, değerlendirme, eğitim alanında yeni görülmekle birlikte, kökleri

insanın akıl, duygu ve toplumsal durumlarında daha derin olarak görülmektedir” (Kılbaş, 1995:29-30).

Kraus, klasik anlamda rekreasyonu; kişiyi zorunlu iş ve etkinliklerden sonra yenileyen, dinlendiren ve gönüllü olarak yapılan faaliyetler olarak tanımlamaktadır (Kraus, 1985:32).

Edginton ve Ford modern anlamda profesyonel bir çalışma alanı olarak rekreasyonu; işten bağımsız, kendi içinde değerli olan, kişinin pek çok önemli ihtiyacını karşılayan, dolu ve mutlu bir yaşam aracıdır. Bu yaklaşımla rekreasyon, en yaygın olarak, insanların gönüllü olarak doyum sağladıkları aktiviteler olarak tanımlanabilir (Edginton ve Ford, 1985:5).

Genel anlamda rekreasyon, insanların boş zamanlarında eğlence ve tatmin dürtüleri ile gönüllü olarak etkinliklere katılımı olarak açıklanmaktadır (Sağcan, 1986:5).

Bir başka tanımlamada ise, rekreasyon bireyin mesleki, ailevi, toplumsal ödevlerini yerine getirdikten sonra, bağımsız iradesiyle seçebileceği bir seri dinlenme, eğlenme, bilgi ve becerilerini artırma ve kendini yenileme uğraşlarına katılması olarak açıklanmaktadır (Gökmen, 1985:28).

Rekreasyon kavramının daha kapsamlı bir açıklaması şu şekilde yapılabilir. İnsanın yoğun çalışma ya da rutin hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmek tanımak veya devam ettirmek aynı zamanda zevk ve haz almak, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız boş zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde seçerek yaptığı etkinliklere rekreasyon denir (Binarbaşı, 2006:30).

Kavramın daha geniş açıklanabilmesi için şu tanımlayıcı temel ifadeler kullanılmaktadır.

- a. Rekreasyon, boş zamanda yapılır, iş değildir. Kâr gayesi taşımaz.
- b. Rekreasyonla kişi, gönüllü olarak ve tamamen kendi arzusu ile katıldığı etkinlikler de bulunur.

- c. Rekreasyon faaliyetleri, katılana zevk veren, mutlu eden ve neşelendiren bir tarzda olur.
- d. Rekreasyon faaliyeti, kişisel ve toplumsal fayda sağlar.
- e. Toplumsal değerlere aykırı değildir. Yemek gibi hayati önem taşımaz (Karaküçük, 2001:59).

Ayrıca rekreasyonun kültürel devamlılığa olan katkısı da unutulmaması gereken bir başka özelliğidir. Rekreasyon işlev bakımından, özellikle kültürel yönden büyük önem arz etmektedir. Özellikle grup içerisinde yapılan rekreatif faaliyetler kültürel gelişmeye, kültür aktarımına büyük fayda ve katkı sağlamaktadır. Özellikle belediyelerin “festival” adı altında bölgeyi ve yöreyi tanıtıcı etkinlikler yapması ve bu etkinliklerde rekreatif faaliyetlere yer vermesi, kültürümüzün gelişmesini ve yeni nesillere aktarılmasını sağlamaktadır. Rekreasyonun tanımına bu özellikleri de eklediğimizde rekreasyon:

İnsanların iş ve yaşamla ilgili zorunlu ihtiyaçların dışında kalan zaman dilimi içerisinde iş ve yaşamla ilgili streslerden uzaklaşmak için kendi istek ve arzuları ile katıldıkları; dinlendirici, eğlendirici, öğretici, ruh ve beden sağlığına olumlu etki sağlayıcı, kültürel devamlılığı getiren, toplumsal kaynaşmaya katkıda bulunan ve devlete sağlıklı bireylerin kazandırılmasına yardımcı olan, bireysel ya da grup olarak yapılan aktivitelerdir (Dülgerbaki, 2005:22).

1.4.1. Rekreasyonun Etkinlik Alanları

Rekreasyon etkinlik alanları, boş zamanın şekline, süresine, katılımın tarzına, iklim, ekonomik, coğrafi durumlar ile toplum kültürüne göre farklılıklar ya da çeşitlilikler göstermektedir (Zorlu, 1973:87). Bu faktörlere ülkenin sanayileşmiş yapısını ve politikalarını da eklemek mümkündür. Zira ülkelerin gelişmişlik düzeyleri boş zamanla ilgili uygulamalarda değişiklik yaratmaktadır. Ülkeler gelişmişlikleri veya zenginlikleri ile orantılı olarak boş zaman imkânlarına sahip olabilmektedir.

Kişilerin faaliyet seçimlerinde ise, yaşanılan çevre, bu çevrede var olan imkânlar, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, yörenin gelenek ve görenekleri, yaş ve cinsiyet gibi kişilik özellikleri ile arkadaş çevreleri etkili olabilmektedir (Gökmen, 1985:18).

Rekreasyon etkinlik alanları, çeşitli yazarlar tarafından çok çeşitli etkinliklerle gruplandırılarak açıklanmaktadır.

Ergin'e göre rekreasyon etkinlik alanlarını,

- Yaratıcı etkinlikler,
- Spor ve oyun,
- Öğrenme etkinlikleri,
- Seyretme etkinlikleri,
- Bireysel etkinlikler,
- Grup etkinlikleri oluşturmaktadır.

Dumazedier'e göre de rekreatif faaliyetler şu şekilde verilmektedir.

- Sanatsal (edebiyat, sinema, tiyatro, fuar, şarkı, resim, heykel, fotoğraf gibi),
- Entelektüel (konferanslar, radyo, TV, kitap vb.),
- Sosyal (aile, balo, toplantılar vb.),
- Pratik (bahçecilik, el uğraşları, gibi),
- Fiziki (spor, av, yürümek vb) etkinlik alanları.

Rekreasyon programlarının her kesimden insanın ihtiyaç ve ilgi alanlarını kapsayarak, kişilerin rahatlıkla uygulayabileceği ve hünelerini gösterebileceği alanları içermeleri gerekmektedir. Bu anlayışla rekreasyon etkinlik alanlarını şu şekilde detaylandırarak da gruplayabiliriz.

- a. Müzik faaliyetleri (enstrümanlı, orkestralı, solo, koro vb.)
- b. Spor faaliyetleri (takım, ferdi, doğa, mücadele ve zihin sporları gibi)
- c. Oyunlar (her yaş kesimi için eğitsel oyunlar)
- d. Dans (halk oyunları, modern ve ritmik danslar gibi)

- e. Sanat ve hüner gerektiren faaliyetler (plastik, deri, grafik, seramik, metal, fotoğraf, resim, ahşap gibi)
- f. Mekan dışı faaliyetler (kamp kurmak, piknik yapmak,  evrecilik yapmak gibi)
- g. İلمي ve kültürel faaliyetler (edebiyat çalışmaları, tiyatro, bilimsel tartışma toplantıları gibi) (Karak c k, 2001:83-84)

1.4.2. Rekreasyonun Sınıflandırılması

Rekreasyon Dumazedier 'e göre beş gruba ayrılmaktadır.

- a. Fiziksel: Yürüyüş, spor, seyahat gibi
- b. Sanatsal: Güzel sanatların dalları ile ilgilenme
- c. Pratik/Uygulamalı İŐler: El sanatları, el iŐler gibi.
- d. Entelektüel: Okuma
- e. Toplumsal: Eğlenme, ziyaretler gibi (Dumazadier, 1968:9).

Rekreasyonun sınıflanmasında Lucher'in görüŐlerine katılan Abadan ise etkinlikleri "sert" ve "yumuŐak" olmak üzere ikiye ayırmaktadır. (Abadan, 1961:18)

1) Sert etkinlikler

- a. Okuma
- b. Spor yapma
- c. Müzik icra etme
- d. Resim-elıŐı yapma
- e. Örgütsel kuruluŐlara katılma

2) YumuŐak etkinlikler

- a. Sinema
- b. Tiyatro
- c. Dans

- d. Kahveye gitme
- e. Radyo dinleme

Rekreasyon; kent içi ve kent dışı faaliyetlerine daha çok yeğlenen kırsal rekreasyon faaliyetleri şeklinde de sınıflandırılmaktadır.

Kent içi, rekreasyon uygulamaları geniş bir ticari potansiyeli de doğurmaktadır. Kentlerin büyüklük, gelişmişlik düzeyleriyle ve modern kent alanlarıyla da ilgili olarak bu sektör kendisini daha fazla gösterebilmektedir. Özellikle, gelişmiş, modern kentlerde çok amaçlı, fonksiyonel ve belirli merkezlerde toplanan rekreasyon ve eğlence bölgelerine rastlanılmaktadır.

Kırsal rekreasyon etkinlikleri ise, hem kısa, hem de uzun süreli boş zamanlarda insanların, genellikle kent dışına çıkarak gerçekleştirdikleri faaliyetlerden oluşmaktadır. Bunlar; günlük gezinti, hafta sonu spor ve tatilde dinlenme şeklinde veya kaplıcalara, plajlara, kış sporları merkezlerine giderek kısa dinlenmeler, daha uzun süren seyahatleri içeren turizm ve hafta sonu gezileri gibi etkinlikler şeklinde gruplandırılmaktadır (Özgüç, 1998:7).

Karaküçük ise, insanların her biri için ayrı ayrı amaçlar ve isteklerin bulunabileceği, buna paralel olarak da çok çeşitli rekreatif etkinliklerin olduğu düşünülürse, kesin bir gruplama ve ya çeşitlendirme yapmanın zorluğu da ortaya çıkacağını belirtmektedir. Bu sınırlamalar içerisinde rekreasyonu öncelikle amaçlarına göre ve çeşitli kriterlere göre iki bölüme ayırarak gruplamaktadır.

1. Amaçlarına göre rekreasyonun sınıflandırılması,
 - a. Dinlenme
 - b. Kültürel
 - c. Toplumsal
 - d. Sportif
 - e. Turizm
 - f. Sanatsal

2. Çeşitli kriterlere göre rekreasyonun sınıflandırılması,
 - a. Yaş faktörüne göre
 - b. Faaliyete katılanların sayısına göre
 - c. Zamana göre
 - d. Kullanılan mekâna göre
 - e. Sosyolojik muhtevaya göre

1.4.3. Rekreasyonun Özellikleri

Rekreasyon çok çeşitli alanları vardır ve bu alanlara bireyin katılmaktaki amaçları doğrultusunda rekreasyon ortak bir amaç olmaktadır. Bu ortak amaç, rekreasyonun özelliklerini belirtmektedir. Bu özellikler birçok araştırmalarda rastlanılan temel görüş olarak şu şekilde sıralanmıştır:

1. Rekreasyon faaliyetlerinde bireye hiçbir şekilde zorlama yapılamaz. Katılım gönüllü olarak gerçekleşir ve birey, kendisi için en doğru olan seçimi yapar.
2. Rekreasyon faaliyeti, boş zamanda yapılır ve her yaştaki ve cinsteki insanların bu faaliyetlere katılmalarına imkân verir. Evrensel olarak uygulanır.
3. Rekreasyon faaliyetleri, her türlü açık ve kapalı alanlarda, her mevsim ve iklim şartlarında uygulanabilmektedir.
4. Rekreasyon, çok çeşitli faaliyetler içerir, katılımcıya haz verir ve doyum sağlar, bir amaç taşır.
5. Rekreasyon, bir faaliyet gerektirir. Bu faaliyetler fiziksel, zihinsel, toplumsal ya da duygusal olabilir. Katılımcıya kişisel ve toplumsal özellikler kazandırması beklenir.
6. Rekreasyon faaliyeti yaparken, bir başka faaliyete ilgi duyma ve gerçekleştirme imkânı sağlar. Bu faaliyetlere katılma sonucu deneyim sahibi olunur.
7. Rekreasyon, toplumun geleneklerine, ahlâkına, törelerine ve manevi değerlerine uygun olmalıdır. Sosyal değerlere ters düşmemelidir.

8. Rekreasyon faaliyetleri, kişisel tatmin ve mutluluk sağlamada, toplum içindeki amaç ve hedeflerden sonra bir yan ürün olarak değerlendirilmektedir.
9. Kişilerin psikolojik yapılarını, sosyal ve fiziksel bünyelerini, sağlıklarını, vatandaşlık duygularını ve diğer kişilik geliştirici özelliklerini taşımaktadır.
10. Rekreasyon faaliyetlerinin bir fiyatı vardır. Yapılan faaliyetler ne olursa olsun faaliyeti yerine getiren kişinin bir bedel ödemesi, diğer bir ifade ile kişisel gelirlere bir harcama yapması söz konusudur (Bozatay, 1998:24).

1.4.4. Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri

A. Kişisel Yönden

Rekreasyona duyulan ihtiyacın kişisel yönden nedenleri şu şekilde sıralanmaktadır.

- a. Fiziki sağlık gelişimi yaratır
- b. Ruh sağlığı kazandırır
- c. İnsanı sosyalleştirir
- d. Kişisel beceri ve yeteneğini gelişmesini sağlar
- e. Yaratıcı gücü geliştirir
- f. Çalışma başarısı ve iş verimini artırır
- g. Ekonomik hareketi geliştirir
- h. İnsanı mutlu eder

B. Toplumsal Yönden

- a. Toplumsal dayanışmayı ve bütünleşmeyi sağlar
- b. Demokratik toplumun oluşturulmasına imkan sağlar (Soykan, 2004:61).

1.4.5. Rekreasyonun Çalışanlar Üzerine Etkisi

Rekreasyonun, çalışmaya olan paralelliği ya da ilişkisi, rekreasyon faaliyetlerinin fiziksel ve zihinsel alanlarda çalışanlar üzerinde olumlu etki yaratarak, kişinin çalışma verimini artırması noktasında yoğunlaşmaktadır (Erdoğan, 1992:263).

Konuyla ilgili yapılan birçok araştırma, rekreasyon faaliyetlerine katılımın, katılan üzerinde olumlu etki bıraktığını ve çalışma verimini arttırdığını ortaya koymuştur.

Finney bu türden yaptığı bir araştırma ile Los Angeles'te bir kolejden seçtiği öğrencilerin üretim ve iş verimliliği üzerindeki rekreasyonun etkisini ortaya koymaya çalışmıştır.

Buradan anlaşılıyor ki, rekreasyon verim üzerinde olumlu etki yapmaktadır. Yani rekreasyon verimde istikrar yaratarak, onu artırabilmektedir. Çalışma sahalarındaki verimin öncelikle çalışanlara bağlı olduğu bilinmektedir.

Verimi etkileyen en önemli unsurlardan birisini oluşturan insanın, çalışma hayatının monotonluğundan, bıktırıcılığında ve sıkıcılığında doğan can sıkıntısını en aza indirmesi gerekmektedir.

Can sıkıntısı uyarı noksanlığından ileri gelmekte ve bu da çalışmanın veriminde azalma meydana getirmektedir. Rekreatif aktiviteler kişide uyarıcı etki yapmakta ve böylece verimi yükseltmektedir (Başaran, 1992).

Bu konuda Shepart ve Panko'nun beraber yaptığı bir araştırma sonucunda görülmüştür ki, tatminsizliğin ve bıkkınlığın en büyük faktörlerinden birisini kuvvetten düşme hissi meydana getirmektedir. Bu hissin giderilmesinde; ücretlerin yüksekliği, iş kurallarının daha uygun oluşu, daha bağımsız çalışma, yapılan işin amacı ve nasıl yapıldığı hakkında bilgi sahibi olma gibi nedenler yanında, rekreasyon faaliyetlerinin de etkin olduğu görülmüştür (Başaran, 1992).

Rekreasyon aktivitelerinin, çalışan üzerindeki olumlu etkileri, çalışma ortamlarını hazırlayan organizatörlerin ve yöneticilerin bu konuya daha fazla önem vermelerine neden olmaktadır. Rekreasyon faaliyetleriyle genelde beş temel hedefe yönelerek verimi artırmayı planlamaktadır.

Bu beş temel hedefi şöyle sıralayabiliriz.

- a. Bütün çalışanların birliği, beraberliği, sadakati, yüksek moralinin sağlanması ile fiziksel sağlıklarına yardımcı olmak,
- b. Aktivite alanlarını daha da geniş bir alana yaymak,
- c. Programların gelişiminde çalışanı teşvik etmek,
- d. Çalışanların ailelerine rekreasyon hizmetlerini ulaştırmak,
- e. Emeklileri de çeşitli rekreatif imkanlar sunmak (Erdoğan, 1992:263).

Rekreasyon faaliyetlerinin kişinin çalışma verimi üzerindeki olumlu etkileri fiziksel ve zihinsel aktivitelerde bulunanlar için, birçok rekreasyon programlarının ortaya çıkmasına ve uygulanmasına yol açmıştır. Materyalist düşüncede planlanan ve uygulanan rekreatif faaliyetlerinde öncelikle üretimin artırılması hedeflenmiştir. Rekreasyon bu düşüncede sadece, çalışma hayatının tamamlayıcı bir unsur olarak değerlendirilmiştir (Erkan, 1986).

1.4.6. Rekreasyon ve Spor

Spor; rekreasyonun en geniş kapsamlı alanı, cazibe odağı ve çeşitleri bol olan etkinliklerdendir. Spor da aktivite zenginliği, çeşitlilik, macera, hırs, kendini tanıma olduğu gibi en önemlisi de sağlığımıza yaptığı olumlu katkılardır.

Spor, her yaştan ve her cinsten insanların ihtiyaçlarına cevap vermesi, açık veya kapalı alanlarda, araçlı veya araçsız, hafif veya sert, kişisel veya grupsal, zamana karşı veya zamana karşı olmayan, yarışmacı veya yarışmacı olmayarak, milli veya milletlerarası yapılabilmesi, çeşitlilik, hareketlilik ve değişkenlik özellikleriyle rekreatif etkinlik alanları içerisinde en çok talep edilen etkinliktir.

Ayrıca insanların doğaya, maceraya, vücut güzelliği ve sağlık gibi birçok değerlere önem vermesi sporu daha önemli bir etkinlik aracı durumuna getirmiştir. Sporun yalnızca bir boş zaman faaliyeti olarak algılanması son derece yanlış olur. Yine fiziki dış görünümü, geliştiriyorum ve spor eğitimi alıyorum demekle de basite indirgememek lazımdır. Modern çağımızın insanlara getirdiği avantajların yanında bizlerden götürdüğü ve geriye ağır faturalar da bıraktığı bir gerçektir. Bunlardan en önemlisi de ruhsal

tatminsizlik bunalım ve strestir, öyle bir hal almıştır ki; diğer insanlar, çalışma hayatı ve toplumla ilişkilerinde gözlenen bunalım, hatta mutsuzluk hali giderek artış göstermektedir. İşte bu toplum da baş gösteren bunalım, moral çöküntüsü ve psikolojik sorunların üstesinden gelmede sporun çok önemli rolü bulunmaktadır. Spor yoluyla insanların birbirine kaynaştığı bilinen gerçeklerdendir. Fertlerin sporla uğraşması yine toplum çerçevesi içinde bir takım çözümlere götürmektedir (Erkal, 1981:134).

Ayrıca bireye çeşitli yararlar sağlamaktadır.

Bunlar;

1. Biyolojik yararlar
2. Psikolojik yararlar
3. Toplumsal yararlar

İnsan vücudunun daha sağlıklı, fizik açısından daha güçlü, moral gücünün daha iyi, topluma daha olumlu yaklaşan, olayları pozitif değerlendiren bir insan olarak sporun yararları kuşkusuz tartışılmaz. Spor, rekreasyonun en kapsamlı, çeşitli ve ilgi çeken alanlarından birini oluşturmaktadır.

Spor ve rekreasyon karşılıklı olarak birbirlerini etkilerler. Spor insanların rekreatif gereksinimlerini karşılamada önemli bir hareket alanı sağlarken, rekreasyon da, sporun toplumsal yaygınlaşmasında ve sportif başarılar elde edilmesinde önemli roller üstlenmiştir. Spor bu rolünü genellikle herkes için spor veya sağlık için spor gibi etkinlik rollerini yerine getirerek gerçekleştirmektedir. Spor bir boş zaman uğraşısı olarak yani amatörce yapılan şekliyle rekreatif faaliyet özelliği taşımaktadır.

Yapılan araştırmalar, rekreasyon amaçlı sportif faaliyetleri tercih eden insanların sayısının, diğer faaliyetlere katılanların sayılarından daha fazla olduğunu göstermektedir. Bazı Avrupa ülkelerinde 1950'lerden beri boş zaman faaliyetleri içinde sporda artış gözlemlenmiştir. 1960-1970'ler spor dallarının yükselme yılları olmuştur. Hükümetler halkını serbest zaman faaliyetlerinde özellikle spor yapmalarını teşvik etmiştir. Boş zamanın artmasıyla spora katılımı, kendi kendine yapılan spor faaliyetlerinde artış olmuştur (Ramazanoğlu, 2008:284).

Dumas'a göre spor, insanın emrinde ve hizmetinde olursa rekreasyon faaliyeti, eğer insan sporun emrine girerse o zaman da spor bir meslek özelliği taşıyarak rekreasyon faaliyeti kapsamı dışında kalmaktadır.

Sporu bir rekreasyon faaliyeti olarak sınıflandırmak istersek;

1. Seyirci olarak pasif katılım (pasif spor)
2. Sporcu olarak aktif katılım (aktif spor) şeklinde iki gruba ayırabiliriz

1. Seyirci Olarak (Pasif Spor): Bireyin aktif olarak eylemin içerisine girmeden sadece dışarıdan izlemekle yetindiği faaliyetlere pasif spor diyebiliriz. İnsanların boş zamanlarını değerlendirme ihtiyaçlarının gündeme geldiği ilk günlerden günümüze kadar, spor aktivitelerine seyirci olarak katılım çok yoğun bir şekilde devam etmektedir. Buna örnek verirsek ülkemiz insanının büyük çoğunluğunun yaptığı gibi tiyatro, sinema, sirk, televizyon, futbol, basketbol vb. müsabakalarını izleyenler, radyo, teyp, cd, mp3 ve konserleri dinleyenleri pasif katılım (pasif spor) grubuna dahil edebiliriz.

2. Sporcu Olarak (Aktif Spor): Son yıllarda yapılan araştırmalar; rekreasyon amaçlı, sportif faaliyetleri tercih eden insanların diğer faaliyetlere katılanların sayısından daha fazla olduğunu göstermiştir. Örneğin 1987 yılında Almanya'da yapılan araştırmada gençlerin % 60'nın boş zamanlarını spor yaparak geçirdikleri görülmüştür. Boş zamanlarda sportif etkinliklere katılımı tercih nedeninin yüksek olması da her yaş ve cinse göre zevk ve keyif vermesi, katılım kolaylığı ve çalışma rahatlığı ile birlikte sosyalleştirici özelliklerini sayabiliriz.

BÖLÜM 2: GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini Sakarya il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan 2267 öğretmen, örneklemini ise 99 bayan, 101 erkek toplam 200 öğretmen oluşturmaktadır.

2.2. Araştırma Tekniği

Araştırmamızın teorik araştırma kısmı için geniş bir literatür taraması yapılmış, saha araştırması yapılacak olan ikinci bölümde ise tatbiki metot tekniklerinden olan anket tekniği kullanılmıştır. Çalışmamız teorik çalışma ve saha çalışması olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Hazırlamış olduğumuz anket 106 sorudan oluşmuş olup Sakarya ili merkez ilköğretim okullarında görevli öğretmenlerle birebir görüşmeler sonucu uygulanmıştır. Sakarya ili merkez ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin serbest zamanlarında spor faaliyetlerine katılma alışkanlıklarının tespiti ve incelenmesine yönelik 18 demografik ve 88 tane üç seçenekli anket sorusundan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin yüzde ve frekans dağılımları çıkarılmış, bazı sorular için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde “Cross-tabulation” ve “Ki-kare” testi uygulanmıştır, verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 16 istatistik programı kullanılmıştır.

2.3. Veri Toplanması ve Uygulanan Teknikler

Anket sorularının birçoğu daha önceden benzer konularda hazırlanmış olan tez çalışmalarındaki anket sorularından örnek alınmıştır. Mevcut sorulara serbest zaman anlayışları ve serbest zamanda spor yapma alışkanlıklarını içeren farklı sorular eklenmiştir.

Anketler öğretmenlerle birebir soruların açıklanması ve cevaplandırılması sonucunda uygulanmıştır. Daha sonra bilgiler Excel dosyasına yüklenmiştir. Yükleme yapılırken elimizde mevcut bulunan 200 anket değerlendirmeye alınmıştır. Excel dosyasına yüklenen veriler SPSS analiz ve değerlendirme programına yüklenmiş, yüklenen veriler programda değerlendirilmiş, değerlendirmede aşağıdaki veriler göz önüne alınmıştır.

1. Katılımcıların görev yaptıkları okul bilgileri
2. Katılımcıların cinsiyetleri
3. Katılımcıların yaş aralıkları
4. Katılımcıların memleketleri
5. Katılımcıların öğrenim düzeyleri
6. Katılımcıların medeni durumları
7. Katılımcıların çocuk sayıları
8. Katılımcıların eşlerinin eğitim durumları
9. Katılımcıların eşlerinin meslek grupları
10. Katılımcıların gelir düzeyleri
11. Katılımcıların mezun oldukları üniversite
12. Katılımcıların görev süreleri
13. Katılımcıların farklı bir işle uğraşmaları
14. Katılımcıların statüleri
15. Katılımcıların hafta sonu hariç boş günleri
16. Katılımcıların serbest zamanlarını nerede geçirdikleri
17. Katılımcıların serbest zaman aktivitelerine kimlerle katıldıkları
18. Katılımcıların serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenleri
19. Katılımcıların serbest zaman aktivitelerine yönlendirmeye sebep olan etkenler
20. Katılımcılarda serbest zaman aktivitelerinin bıraktığı etkiler
21. Katılımcıların serbest zaman aktivitelerine katılmama nedenleri
22. Katılımcıların tercih ettiği serbest zaman aktiviteleri
23. Katılımcıların spor yapma amacı

24. Katılımcıların kurumlarından beklentileri

25. Katılımcıların tercih ettiği spor aktiviteleri

26. Katılımcıların spor yapmama nedenleri

SPSS programına yüklenen verilerle istediğimiz sorular arasındaki araştırmalarında değerlendirmesi yapılmıştır. Bu anket soruları aşağıdaki tabloda belirtilen 15 ilköğretim okuluna 200 adet olarak uygulanmıştır.

Tablo 1. Anket Uygulanan Okullar

Anket Uygulanan Okullar		
Sıra No	Okul Adı	Anket Sayısı
1	Kemal Paşa İlköğretim Okulu	12
2	Ahmet Akkoç İlköğretim Okulu	10
3	Sabiha Hanım İlköğretim Okulu	10
4	Şehit Abdullah Ömür İlköğretim Okulu	11
5	Atatürk İlköğretim Okulu	20
6	Yirmi Bir Haziran İlköğretim Okulu	11
7	Büyük Gazi İlköğretim Okulu	11
8	Dr. Nuri Bayar İlköğretim Okulu	20
9	Karaosman İlköğretim Okulu	11
10	Kurtuluş İlköğretim Okulu	10
11	Hakkı Demir İlköğretim Okulu	13
12	Eser İlköğretim Okulu	12
13	Şeker İlköğretim Okulu	16
14	Mehmet Zorlu İlköğretim Okulu	14
15	Orhangazi İlköğretim Okulu	19
<u>TOPLAM:</u>		<u>200</u>

2.4. Anketin Geçerlilik ve Güvenirliliği

Bu araştırma için hazırlanan anketin Sakarya ilinde ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin serbest zamanlarını değerlendirme ve bu zamanda spor yapma alışkanlıklarının tespiti ve incelenmesinde geçerli ve güvenli olduğu kabul edilmiştir. “Öğretmenlerin kişisel ve sosya-kültürel özellikleri, serbest zamanlarda tercih edilen etkinlik çeşitleri, serbest zaman etkinliklerinin tercih edilme nedenleri, serbest zaman etkinliklerine katılma şekli, serbest zaman etkinliklerine genellikle katılma yeri, serbest zaman etkinliklerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin derecesi, serbest zaman etkinliklerinin bıraktığı etkiler, serbest zaman etkinlikleri içersinde sporun yeri, tercih ettiği spor branşları, spor yapmıyorsa yapmama nedenleri” ile ilgili görüşlerini belirleyen anket maddeleri için MS Windows için SPSS paket programında “geçerlilik ve güvenirlilik” testi uygulanmıştır. SPSS de $\alpha=0.05$ düzeyinde yapılan güvenirlilik testinde (reliability analysis);

Üçüncü bölüm için “ $\alpha=0,65$ ”

Dördüncü bölüm için “ $\alpha=0,78$ ”

Beşinci bölüm için “ $\alpha=0,83$ ”

Altıncı bölüm için “ $\alpha=0,82$ ”

Yedinci bölüm için “ $\alpha=0,62$ ”

Sekizinci bölüm için “ $\alpha=0,77$ ”

Dokuzuncu bölüm için $\alpha=0,75$ ”

Onuncu bölüm için “ $\alpha=0,70$ ”

On birinci bölüm için “ $\alpha=0,73$ ”

Anketin bütünü içinse “ $\alpha=0,86$ ” güvenirlilik katsayısına ulaşılmıştır.

2.5. Verilerin Değerlendirilmesi ve İstatistik İşlemler

Bu çalışmada yöntem olarak tarama yöntemi uygulanmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin kişisel ve sosyo-kültürel özellikleri, serbest zamanlarda tercih ettikleri etkinlik çeşitleri, serbest zaman etkinliklerini tercih etme nedenleri, serbest zaman etkinliklerine yeterince katılmama nedenleri, serbest zaman etkinliklerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin derecesi, serbest zaman etkinliklerinin bıraktığı etkileri, serbest zaman etkinlikleri içerisinde sporun yeri, tercih ettiği spor branşları, spor yapmıyorsa yapmama nedenleri belirlemeye yönelik sınıflandırılmış sorularla nominal veriler olarak (non-parametrik) derlenmiştir. MS Excel paket programında derlenen veriler istatistik işlem için Windows ortamında SPSS paket programına aktarılmıştır. Güvenirlilik testinden sonra nominal olarak derlenen verilere uygun istatistik testler olarak SPSS 'de demografik tablolama ve $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde cross-tabulation ve Ki-kare testi uygulandı.

BÖLÜM 3: BULGULAR

3.1.Öğretmenlerin Genel Özellikleri

3.1.1. Cinsiyet ve Yaş

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin cinsiyet ve yaşları tespit edilmiş, öğretmenlerin %49,5 bayan %50,5 erkek, %27'si 21-30, %38,8'i 31-40, %25'i 41-50, %8,7'si 51-60, %0,5'i 61 ve üzeri yaşta olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyet ve yaşları ile ilgili özet istatistik Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğretmenlerin Cinsiyet ve Yaşlarının Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Yaş					Toplam
		21-30	31-40	41-50	51-60	61 ve üstü	
Bayan	f	38	37	15	6	0	96
	%	39,6%	38,5%	15,6%	6,3%	,0%	100,0%
	%	71,7%	48,7%	30,6%	35,3%	,0%	49,0%
Erkek	f	15	39	34	11	1	100
	%	15,0%	39,0%	34,0%	11,0%	1,0%	100,0%
	%	28,3%	51,3%	69,4%	64,7%	100,0%	51,0%
Toplam	f	53	76	49	17	1	196
	%	27,0%	38,8%	25,0%	8,7%	,5%	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.1.2. Öğrenim Durumu

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin öğrenim durumları tespit edilmiş, öğretmenlerin %2,5'i lise, %10'u öğretmen okulu, %6'sı ön lisans, %74,5 lisans, %7'si yüksek lisans mezunu olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin öğrenim durumları ile ilgili özet istatistik Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlerin Öğrenim Durumuna Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Öğrenim Durumu					Toplam
		Lise	Öğretmen Okulu	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	
Kadın	f	5	7	7	75	5	99
	%	5,1%	7,1%	7,1%	75,8%	5,1%	100,0%
	%	100,0%	35,0%	58,3%	50,3%	35,7%	49,5%
Erkek	f	0	13	5	74	9	101
	%	,0%	12,9%	5,0%	73,3%	8,9%	100,0%
	%	,0%	65,0%	41,7%	49,7%	64,3%	50,5%
Toplam	f	5	20	12	149	14	200
	%	2,5%	10,0%	6,0%	74,5%	7,0%	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.1.3. Medeni Durum

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmen medeni durumları tespit edilmiş, %23'ü bekâr, %77'sinin evli olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin medeni durumları ile ilgili özet istatistik Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin Medeni Durumlarının Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Medeni Durumu		Toplam
		Bekâr	Evli	
Kadın	f	27	72	99
	%	27,3%	72,7%	100,0%
	%	58,7%	46,8%	49,5%
Erkek	f	19	82	101
	%	18,8%	81,2%	100,0%
	%	41,3%	53,2%	50,5%
Toplam	f	46	154	200
	%	23,0%	77,0%	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%

3.1.4. Eşin Mesleği

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin eşlerinin meslekleri tespit edilmiş, öğretmen eşlerinin %50,4'ü öğretmen, %27,4'ü ev hanımı, %15,6'sı memur olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin eşlerinin meslekleri ile ilgili özet istatistik Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmen Eşlerinin Mesleklerinin Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Eşinin Mesleği						Toplam	
		Memur	İşçi	Esnaf	Öğretmen	Ev Hanımı	İşsiz		Akademisyen
Kadın	f	13	3	4	36	0	1	1	58
	%	22,4%	5,2%	6,9%	62,1%	,0%	1,7%	1,7%	100,0%
	%	61,9%	100,0%	100,0%	52,9%	,0%	100,0%	100,0%	43,0%
Erkek	f	8	0	0	32	37	0	0	77
	%	10,4%	,0%	,0%	41,6%	48,1%	,0%	,0%	100,0%
	%	38,1%	,0%	,0%	47,1%	100,0%	,0%	,0%	57,0%
Toplam	f	21	3	4	68	37	1	1	135
	%	15,6%	2,2%	3,0%	50,4%	27,4%	,7%	,7%	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.1.5. Ek İş Yapma Durumu

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin, öğretmenlik harici ek iş yapma durumları tespit edilmiş, öğretmenlerin %92'si bu soruya hayır, %4'ü kısmen, %4'ü ise evet cevabını verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin ek iş yapma durumları ile ilgili özel istatistik Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Ek İş Yapma Durumlarının Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Ek İş Yapma Durumu			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Toplam	f	184	8	8	200
	%	92%	4,0%	4,0%	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.1.6. Gelir Durumu

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin gelir durumları tespit edilmiş, öğretmenlerin %0,5'inin çok zayıf, %17,5'inin zayıf, %63'ünün orta, %18,5'inin iyi, %0,5'inin çok iyi olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin gelirleri ile ilgili özet istatistik Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Öğretmenlerin Gelirlerinin Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Kendinizi Hangi Gelir Durumunda Hissediyorsunuz					Toplam
		Çok Zayıf	Zayıf	Orta	İyi	Çok İyi	
Kadın	f	1	11	65	21	1	99
	%	1,0%	11,1%	65,7%	21,2%	1,0%	100,0%
	%	100,0%	31,4%	51,6%	56,8%	100,0%	49,5%
Erkek	f	0	24	61	16	0	101
	%	,0%	23,8%	60,4%	15,8%	,0%	100,0%
	%	,0%	68,6%	48,4%	43,2%	,0%	50,5%
Toplam	f	1	35	126	37	1	200
	%	,5%	17,5%	63,0%	18,5%	,5%	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.1.7. Görev Yılı

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin görev yılı tespit edilmiş, öğretmenlerin %20'si 1-5 yıl, %23,5'i 6-10 yıl, %19,5'inin 11-15 yıl, %14'ü 16-20 yıl ve %23'ü 21 yıl ve üzeri hizmet süresinde olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin görev yılları ile ilgili özet istatistik Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Öğretmenlerin Görev Yıllarının Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		MEB'deki Hizmet Yılı					Toplam
		1-5 yıl	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	21 ve üstü	
Kadın	f	27	26	20	15	11	99
	%	27,3%	26,3%	20,2%	15,2%	11,1%	100,0%
	%	67,5%	55,3%	51,3%	53,6%	23,9%	49,5%
Erkek	f	13	21	19	13	35	101
	%	12,9%	20,8%	18,8%	12,9%	34,7%	100,0%
	%	32,5%	44,7%	48,7%	46,4%	76,1%	50,5%
Toplam	f	40	47	39	28	46	200
	%	20,0%	23,5%	19,5%	14,0%	23,0%	100,0%

3.1.8. Statü

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin statüleri tespit edilmiş, öğretmenlerin %37'si branş öğretmeni, %44'ü sınıf öğretmeni, %9,5'u okul öncesi, %9,5'ide idareci olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin statüleri ile ilgili özet istatistik Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Öğretmenlerin Statülerinin Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Görev Türü				Toplam
		Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	Okul Öncesi Öğretmeni	İdareci	
Kadın	f	43	35	19	2	99
	%	43,4%	35,4%	19,2%	2,0%	100,0%
	%	48,9%	47,3%	100,0%	10,5%	49,5%
Erkek	f	45	39	0	17	101
	%	44,6%	38,6%	,0%	16,8%	100,0%
	%	51,1%	52,7%	,0%	89,5%	50,5%
Toplam	f	88	74	19	19	200
	%	44,0%	37,0%	9,5%	9,5%	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.1.9. Hafta Sonu Hariç Boş Gün Sayısı

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin, hafta sonu hariç boş gün sayısı tespit edilmiş, öğretmenlerin %66'sı bu soruya yarım gün, %21,6'sı 1 gün, %3,4'ü ise 2 gün cevabını verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin boş günleri ile ilgili özel istatistik Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğretmenlerin Boş Gün Sayılarına Yönelik Bulgular

		Boş Gün Sayısı			Toplam
		Yarım Gün	1 Gün	2 Gün	
Toplam	f	66	19	3	200
	%	%75	%21,6	%3,4	100,0%
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3.2. Serbest Zaman

3.2.1. Serbest Zamanlarınızı Nerede Geçirirsiniz?

Anket formunu cevaplayan öğretmenlerden 141'i "evde" seçeneğini, 86'sı "doğada ve dinlenme alanlarında" seçeneğini, 29'u "dernek ve sendikalarda" seçeneğini, 27'si "eğlence yerlerinde" seçeneğini, 22'si de "**Spor Tesislerinde**" seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğretmenlerin serbest zamanlarını nerede geçirdikleri ile ilgili özel istatistik Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Öğretmenlerin Serbest Zamanlarınızı Nerede Geçirdiklerine Yönelik Bulgular

Serbest Zamanlarınızı Nerede Geçirirsiniz?	Cinsiyet		Toplam
	Kadın	Erkek	
Evde	79	62	141
Öğretmenevinde	0	8	8
Doğada, dinlenme alanlarında	51	35	86
Dernek, sendika, sosyal kulüpler vb	4	25	29
Spor tesislerinde	6	16	22
Eğlence yerlerinde	12	15	27
Arkadaşların işyerlerinde	3	6	9
Diğer	1	1	2

3.2.2. Serbest Zaman Aktivitelerine Kimlerle Katılırsınız?

Anket formunu cevaplayan öğretmenlerden 23'ü “yalnız”, 36'sı “eşimle”, 87'si “eşim ve çocuklarımla”, 108'i ise “arkadaş grubumla” seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğretmenlerin serbest zaman aktivitelerine kimlerle katıldıkları ile ilgili özel istatistik Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Öğretmenlerin Serbest Zamanlarını Kimlerle Geçirdiklerine Yönelik Bulgular

Serbest Zaman Aktivitelerine Kimlerle Katılırsınız?	Cinsiyet		Toplam
	Kadın	Erkek	
Yalnız	10	13	23
Eşimle	15	21	36
Eşim ve çocuklarımla	47	40	87
Arkadaş grubumla	54	54	108
Diğer	0	1	1

3.3. Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenleriniz?

3.3.1. Daha Sağlıklı Yaşamak İçin

Öğretmenlerin “daha sağlıklı yaşamak için” serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenleri arasında farklılıklar olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde cross-tabulation ve Ki-kare testi uygulandı. Hem erkekler hem de kadınlar Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenlerinden Daha sağlıklı yaşamak için düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %64,9 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X_{2.05}^2(2)=,123$; $P>0.05$)

Tablo 13. Daha Sağlıklı Yaşamak İçin

Cinsiyet		Daha Sağlıklı Yaşamak İçin			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	7	25	62	94
	%	7,4%	26,6%	66,0%	100,0%
Erkek	f	7	28	62	97
	%	7,2%	28,9%	63,9%	100,0%
Toplam	f	14	53	124	191
	%	7,3%	27,7%	64,9%	100,0%

3.3.2. Can Sıkıntısından Kurtulmak İçin

Öğretmenlerin “can sıkıntısından kurtulmak için” serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenleri arasında farklılıklar olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde cross-tabulation ve Ki-kare testi uygulandı. Hem erkekler hem de kadınlar Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenlerinden can sıkıntısından kurtulmak için düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %40,3 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 3,867$; $P>0.05$)

Tablo 14. Can Sıkıntısından Kurtulmak İçin

Cinsiyet		Can Sıkıntısından Kurtulmak İçin			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	10	44	37	91
	%	11,0%	48,4%	40,7%	100,0%
Erkek	f	20	37	38	95
	%	21,1%	38,9%	40,0%	100,0%
Toplam	f	30	81	75	186
	%	16,1%	43,5%	40,3%	100,0%

3.3.3. Arkadaşlarımla Birlikte Olabileceğim İçin

Öğretmenlerin “arkadaşlarımla birlikte olabileceğim için” serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenleri arasında farklılıklar olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde cross-tabulation ve Ki-kare testi uygulandı. Hem erkekler hem de kadınlar Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenlerinden arkadaşlarımla birlikte olabilmek için düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %64,4 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= ,926$; $P>0.05$)

Tablo 15. Arkadaşlarımla Birlikte Olabileceğim İçin

Cinsiyet		Arkadaşlarımla Birlikte Olabileceğim İçin			Total
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	9	22	65	96
	%	9,4%	22,9%	67,7%	100,0%
Erkek	f	11	26	58	95
	%	11,6%	27,4%	61,1%	100,0%
Toplam	f	20	48	123	191
	%	10,5%	25,1%	64,4%	100,0%

3.3.4. Alışkanlık Kazandığım ve Bu Alışkanlığı Sürdürmek İstediyim İçin

Öğretmenlerin “alışkanlık kazandığım ve bu alışkanlığı sürdürmek istediğim için” serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenleri arasında farklılıklar olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde cross-tabulation ve Ki-kare testi uygulandı. Erkekler ve kadınlar Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenlerinden alışkanlık kazandığım ve bu alışkanlığı sürdürmek istediğim için düşüncesinde farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu konuda daha çok hayır derken, erkekler evet demektedirler. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerindeki farklılık $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlıdır. ($X^2_{.05} (2)= 7,315$; $P<0.05$)

Tablo 16. Alışkanlık Kazandığım ve Bu Alışkanlığı Sürdürmek İstediyim İçin

Cinsiyet		Alışkanlık Kazandığım ve Bu Alışkanlığı Sürdürmek İstediyim İçin			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	33	42	18	93
	%	35,5%	45,2%	19,4%	100,0%
Erkek	f	24	36	35	95
	%	25,3%	37,9%	36,8%	100,0%
Toplam	f	57	78	53	188
	%	30,3%	41,5%	28,2%	100,0%

3.3.5. Farklı Bir Ortamda Bulunmak İçin

Erkekler ve kadınlar serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenlerinden farklı bir ortamda bulunmak için düşüncesinde farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu konuda daha çok evet derken, erkekler evet ve kısmen demektedirler. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerindeki farklılık $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlıdır. ($X^2_{.05} (2)= 10,815$; $P<0.05$)

Tablo 17. Farklı Bir Ortamda Bulunmak İçin

Cinsiyet		Farklı Bir Ortamda Bulunmak İçin			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	13	25	58	96
	%	13,5%	26,0%	60,4%	100,0%
Erkek	f	10	47	39	96
	%	10,4%	49,0%	40,6%	100,0%
Toplam	f	23	72	97	192
	%	12,0%	37,5%	50,5%	100,0%

3.4. Serbest Zaman Aktivitelerine Yönlendirmeye Sebep Olan Etkenler Nelerdir?

3.4.1. Yazılı ve Görsel Basın (Radyo, TV, Dergi, Gazete, vb.)

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin yazılı ve görsel basın (radyo, TV, dergi, gazete, kitap, sinema, bilgisayar-internet) olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %83.3 oranında bu soruya evet ve kısmen cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)=,174$; $P>0.05$)

Tablo 18. Yazılı ve Görsel Basın

Cinsiyet		Yazılı ve Görsel Basın			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	15	41	36	92
	%	16,3%	44,6%	39,1%	100,0%
Erkek	f	16	44	34	94
	%	17,0%	46,8%	36,2%	100,0%
Toplam	f	31	85	70	186
	%	16,7%	45,7%	37,6%	100,0%

3.4.2. Aile Çevresi

Erkekler ve kadınlar serbest zaman aktivitelerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin aile çevresi olduğu düşüncesinde farklı görüşe sahiptirler. Erkekler ailenin etkili olmadığını düşünürken kadınlar ailenin etkili bir faktör olduğunu düşünmektedirler. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 9,036$; $P>0.05$)

Tablo 19. Aile Çevresi

Cinsiyet		Aile Çevresi			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	17	32	42	91
	%	18,7%	35,2%	46,2%	100,0%
Erkek	f	22	49	24	95
	%	23,2%	51,6%	25,3%	100,0%
Toplam	f	39	81	66	186
	%	21,0%	43,5%	35,5%	100,0%

3.4.3. Görev Yapılan Okulun Serbest Zamanları Değerlendirecek İmkânlara Sahip Olması

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin görev yapılan okulun serbest zamanları değerlendirecek imkânlara sahip olması olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %62 oranında bu soruya hayır cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05}(2)= 5,845$; $P>0.05$)

Tablo 20. Görev Yapılan Okulun Serbest Zamanları Değerlendirecek İmkânlara Sahip Olması

Cinsiyet		Görev Yapılan Okulun Serbest Zamanları Değerlendirecek İmkânlara Sahip Olması			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	57	20	15	92
	%	62,0%	21,7%	16,3%	100,0%
Erkek	f	59	30	6	95
	%	62,1%	31,6%	6,3%	100,0%
Toplam	f	116	50	21	187
	%	62,0%	26,7%	11,2%	100,0%

3.4.4. Bulduğum İlin Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik İmkânlara Sahip Olması

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin ilin boş zamanları değerlendirmeye yönelik imkânlara sahip olması olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %78,6 oranında bu soruya hayır ve kısmen cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05}(2)= 2,737$; $P>0.05$)

Tablo 21. Öğretmenlerin Statülerinin Tespitine Yönelik Bulgular

Cinsiyet		Bulduğum İlin Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik İmkânlara Sahip Olması			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	42	32	17	91
	%	46,2%	35,2%	18,7%	100,0%
Erkek	f	33	40	23	96
	%	34,4%	41,7%	24,0%	100,0%
Toplam	f	75	72	40	187
	%	40,1%	38,5%	21,4%	100,0%

3.5. Serbest Zaman Aktivitelerinin Tamamı Düşünüldüğünde, Bu Etkinlikler Sizde Nasıl Bir Etki Bırakıyor?

3.5.1. Dinlendirici Buluyorum

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünülduğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin dinlendirici olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %79,2 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 1,076$; $P>0.05$)

Tablo 22. Dinlendirici Buluyorum

Cinsiyet		Dinlendirici Buluyorum			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	1	19	73	93
	%	1,1%	20,4%	78,5%	100,0%
Erkek	f	0	20	79	99
	%	,0%	20,2%	79,8%	100,0%
Toplam	f	1	39	152	192
	%	,5%	20,3%	79,2%	100,0%

3.5.2. Eğitici ve Yararlı

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünülduğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin eğitici ve yararlı olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %51,1 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= ,664$; $P>0.05$)

Tablo 23. Eğitici ve Yararlı

Cinsiyet		Eğitici ve Yararlı			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	8	38	44	90
	%	8,9%	42,2%	48,9%	100,0%
Erkek	f	6	40	52	98
	%	6,1%	40,8%	53,1%	100,0%
Toplam	f	14	78	96	188
	%	7,4%	41,5%	51,1%	100,0%

3.5.3. Sağlığımı Olumlu Etki Yapıyor

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünüldüğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin sağlığa olumlu etkisi olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %62,8 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 1,918$; $P>0.05$)

Tablo 24. Sağlığımı Olumlu Etki Yapıyor

Cinsiyet		Sağlığımı Olumlu Etki Yapıyor			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	3	28	61	92
	%	3,3%	30,4%	66,3%	100,0%
Erkek	f	7	32	57	96
	%	7,3%	33,3%	59,4%	100,0%
Toplam	f	10	60	118	188
	%	5,3%	31,9%	62,8%	100,0%

3.5.4. İş Verimimi Arttırıyor

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünüldüğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin iş verimini arttırdığı düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %60,1 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= ,030$; $P>0.05$)

Tablo 25. İş Verimimi Arttırıyor

Cinsiyet		İş Verimimi Arttırıyor			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	6	30	55	91
	%	6,6%	33,0%	60,4%	100,0%
Erkek	f	7	32	58	97
	%	7,2%	33,0%	59,8%	100,0%
Toplam	f	13	62	113	188
	%	6,9%	33,0%	60,1%	100,0%

3.6. Serbest Zaman Aktivitelerine Yeterince Katılmıyorsanız, Nedenleri Nelerdir?

3.6.1. Serbest Zaman Aktivitelerinin Pahalı Olması

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak serbest zaman aktivitelerinin pahalı olması düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %78,9 oranında bu soruya kısmen ve hayır cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 1,805$; $P>0.05$)

Tablo 26. Serbest Zaman Aktivitelerinin Pahalı Olması

Cinsiyet		Serbest Zaman Aktivitelerinin Pahalı Olması			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	26	40	14	80
	%	32,5%	50,0%	17,5%	100,0%
Erkek	f	30	35	21	86
	%	34,9%	40,7%	24,4%	100,0%
Toplam	f	56	75	35	166
	%	33,7%	45,2%	21,1%	100,0%

3.6.2. Faaliyete Yönlendirecek Arkadaş Ve Sosyal Teşviklere Sahip Değilim

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak faaliyete yönlendirecek arkadaş ve sosyal teşviklere sahip olmama düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %93,7 oranında bu soruya kısmen ve hayır cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 3,838$; $P>0.05$)

Tablo 27. Faaliyete Yönlendirecek Arkadaş Ve Sosyal Teşviklere Sahip Değilim

Cinsiyet		Faaliyete Yönlendirecek Arkadaş Ve Sosyal Teşviklere Sahip Değilim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	47	29	2	78
	%	60,3%	37,2%	2,6%	100,0%
Erkek	f	50	25	8	83
	%	60,2%	30,1%	9,6%	100,0%
Toplam	f	97	54	10	161
	%	60,2%	33,5%	6,2%	100,0%

3.6.3. Teşvik Edici Tesis–Araç ve Gereçlerin Yeterli Olmaması

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak teşvik edici tesis–araç ve gereçlerin yeterli olmaması düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %41,5 oranında bu soruya kısmen cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 2,128$; $P>0.05$)

Tablo 28. Teşvik Edici Tesis–Araç ve Gereçlerin Yeterli Olmaması

Cinsiyet		Teşvik Edici Tesis–Araç Ve Gereçlerin Yeterli Olmaması			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	26	31	23	80
	%	32,5%	38,8%	28,8%	100,0%
Erkek	f	31	37	16	84
	%	36,9%	44,0%	19,0%	100,0%
Toplam	f	57	68	39	164
	%	34,8%	41,5%	23,8%	100,0%

3.6.4. Ekonomik Yetersizlik

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak ekonomik yetersizlikler düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %81,8 oranında bu soruya kısmen ve hayır cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= ,987$; $P>0.05$)

Tablo 29. Ekonomik Yetersizlik

Cinsiyet		Ekonomik Yetersizlik			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	35	32	13	80
	%	43,8%	40,0%	16,3%	100,0%
Erkek	f	31	37	17	85
	%	36,5%	43,5%	20,0%	100,0%
Toplam	f	66	69	30	165
	%	40,0%	41,8%	18,2%	100,0%

3.7. Serbest Zamanlarda Tercih Ettiğiniz Aktivite Türleri Nelerdir?

3.7.1. Hiçbir Şeyle Uğraşmam, Dinlenirim

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde “hiçbir şeyle uğraşmam, dinlenirim” düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %53,6 oranında bu soruya hayır cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 1,473$; $P>0.05$)

Tablo 30. Hiçbir Şeyle Uğraşmam, Dinlenirim

Cinsiyet		Hiçbir Şeyle Uğraşmam, Dinlenirim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	44	32	12	88
	%	50,0%	36,4%	13,6%	100,0%
Erkek	f	53	26	14	93
	%	57,0%	28,0%	15,1%	100,0%
Toplam	f	97	58	26	181
	%	53,6%	32,0%	14,4%	100,0%

3.7.2. Kitap, Gazete, Dergi Okurum

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde kitap, gazete, dergi okurum düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %60,8 oranında bu soruya evet cevabı vermektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 1,974$; $P>0.05$)

Tablo 31. Kitap, Gazete, Dergi Okurum

Cinsiyet		Kitap, Gazete, Dergi Okurum			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	0	34	57	91
	%	,0%	37,4%	62,6%	100,0%
Erkek	f	2	38	58	98
	%	2,0%	38,8%	59,2%	100,0%
Toplam	f	2	72	115	189
	%	1,1%	38,1%	60,8%	100,0%

3.7.3. Müzik Dinlerim, Müzik Aleti Çalarım

Erkekler ve kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde müzik dinlerim, müzik aleti çalarım düşüncesinde farklı görüş bildirmektedirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler hayır biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05}(2)= 8,646$; $P<0.05$)

Tablo 32. Müzik Dinlerim, Müzik Aleti Çalarım

Cinsiyet		Müzik Dinlerim, Müzik Aleti Çalarım			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	14	36	41	91
	%	15,4%	39,6%	45,1%	100,0%
Erkek	f	26	43	24	93
	%	28,0%	46,2%	25,8%	100,0%
Toplam	f	40	79	65	184
	%	21,7%	42,9%	35,3%	100,0%

3.7.4. TV, VCD, DVD izlerim

Erkekler ve kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde TV, VCD, DVD izlerim düşüncesinde farklı görüş bildirmektedirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05}(2)= 11,261$; $P<0.05$)

Tablo 33. TV, VCD, DVD İzlerim

Cinsiyet		TV, VCD, DVD İzlerim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	10	34	48	93
	%	10,8%	36,6%	51,6%	100,0%
Erkek	f	11	55	28	94
	%	11,7%	58,5%	29,8%	100,0%
Toplam	f	21	89	76	187
	%	11,2%	47,6%	40,6%	100,0%

3.7.5. Sinema ve Tiyatroya Giderim

Erkekler ve kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde sinema ve tiyatroya giderim düşüncesinde farklı görüş bildirmektedirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde evet ve kısmen görüşe sahipken erkekler hayır ve kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 17,906$; $P<0.05$)

Tablo 34. Sinema ve Tiyatroya Giderim

Cinsiyet		Sinema ve Tiyatroya Giderim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	8	50	33	91
	%	8,8%	54,9%	36,3%	100,0%
Erkek	f	30	47	17	94
	%	31,9%	50,0%	18,1%	100,0%
Toplam	f	38	97	50	185
	%	20,5%	52,4%	27,0%	100,0%

3.7.6. Çarşı, Pazar, Mağazalarda Gezer, Alışveriş Yaparım

Erkekler ve kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde çarşı, pazar, mağazalarda gezer, alışveriş yaparım düşüncesinde farklı görüş bildirmektedirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler hayır ve kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 43,138$; $P<0.05$)

Tablo 35. Çarşı, Pazar, Mağazalarda Gezer, Alışveriş Yaparım

Cinsiyet		Çarşı, Pazar, Mağazalarda Gezer, Alışveriş Yaparım			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	6	28	59	93
	%	6,5%	30,1%	63,4%	100,0%
Erkek	f	29	47	17	93
	%	31,2%	50,5%	18,3%	100,0%
Toplam	f	35	75	76	186
	%	18,8%	40,3%	40,9%	100,0%

3.7.7. Spor Yaparım / Spor Karşılaşmalarını İzlerim

Erkekler ve kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde spor yaparım / spor karşılaşmalarını izlerim düşüncesinde farklı görüş bildirmektedirler. Kadınlar bu aktivitelere yer vermedikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen ve evet biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 22,866$; $P<0.05$)

Tablo 36. Spor Yaparım / Spor Karşılaşmalarını İzlerim

Cinsiyet		Spor Yaparım / Spor Karşılaşmalarını İzlerim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	36	31	22	89
	%	40,4%	34,8%	24,7%	100,0%
Erkek	f	10	39	44	93
	%	10,8%	41,9%	47,3%	100,0%
Toplam	f	46	70	66	182
	%	25,3%	38,5%	36,3%	100,0%

3.7.8. Sosyal, Kültürel, İلمي Faaliyetlere Katılım

Erkekler ve kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde sosyal, kültürel, ilmi faaliyetlere katılım düşüncesinde farklı görüş bildirmektedirler. Kadınlar bu aktivitelere yer vermedikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen ve evet biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 6,472$; $P<0.05$)

Tablo 37. Sosyal, Kültürel, İلمي Faaliyetlere Katılım

Cinsiyet		Sosyal, Kültürel, İلمي Faaliyetlere Katılım			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	21	50	18	89
	%	23,6%	56,2%	20,2%	100,0%
Erkek	f	11	54	31	96
	%	11,5%	56,3%	32,3%	100,0%
Toplam	f	32	104	49	185
	%	17,3%	56,2%	26,5%	100,0%

3.7.9. Komşulara veya Akrabalarım Giderim

Erkekler ve kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde sosyal, kültürel, ilmi faaliyetlere katılım düşüncesinde farklı görüş bildirmektedirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen ve hayır biçiminde görüş belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2) = 8,555$; $P < 0,05$)

Tablo 38. Komşulara Veya Akrabalarım Giderim

Cinsiyet		Komşulara Veya Akrabalarım Giderim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	19	40	34	93
	%	20,4%	43,0%	36,6%	100,0%
Erkek	f	30	46	17	93
	%	32,3%	49,5%	18,3%	100,0%
Toplam	f	49	86	51	186
	%	26,3%	46,2%	27,4%	100,0%

3.8. Spor Yapma Amacınız Nedir?

3.8.1. Yapmıyorum

Kadın ve erkek öğretmenler spor yapmama konusunda farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu soruya çoğunlukla evet ve kısmen derken erkekler ise, Hayır ve kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 39. Yapmıyorum

Cinsiyet		Yapmıyorum			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	21	31	34	86
	%	24,4%	36,0%	39,5%	100,0%
Erkek	f	36	41	16	93
	%	38,7%	44,1%	17,2%	100,0%
Toplam	f	57	72	50	179
	%	31,8%	40,2%	27,9%	100,0%

3.8.2. Serbest Zamanları Değerlendirmede İyi Bir Araç Olduğu İçin

Erkekler ve kadınların spor yapmanın serbest zamanları değerlendirmede iyi bir araç olduğu konusundaki düşünceleri birbirinden farklıdır. Kadınlar bu konuda sporu bir boş zaman aktivitesi olarak görmedikleri yönünde erkekler ise boş zaman aktivitesi olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 7,376$; $P<0.05$)

Tablo 40. Serbest Zamanları Değerlendirmede İyi Bir Araç Olduğu İçin

Cinsiyet		Serbest Zamanları Değerlendirmede İyi Bir Araç Olduğu İçin			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	26	32	18	76
	%	34,2%	42,1%	23,7%	100,0%
Erkek	f	18	36	38	92
	%	19,6%	39,1%	41,3%	100,0%
Toplam	f	44	68	56	168
	%	26,2%	40,5%	33,3%	100,0%

3.8.3. Çalışma Verimimi Arttırdığı İçin

Erkekler ve kadınların spor yapmanın çalışma verimimi arttırdığı konusundaki düşünceleri birbirinden önemli farklar içermemektedir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 5,238$; $P>0.05$)

Tablo 41. Çalışma Verimimi Arttırdığı İçin

Cinsiyet		Çalışma Verimimi Arttırdığı İçin			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	21	24	30	75
	%	28,0%	32,0%	40,0%	100,0%
Erkek	f	16	44	30	90
	%	17,8%	48,9%	33,3%	100,0%
Toplam	f	37	68	60	165
	%	22,4%	41,2%	36,4%	100,0%

3.8.4. Sağlığını Korumak ve Sağlıklı Kalmak İçin

Erkekler ve kadınların spor yapmanın sağlığı koruduğu ve sağlıklı kalmayı sağladığı konusundaki düşünceleri birbirinden önemli farklılıklar göstermemektedir. İki grupta da evet cevabında ağırlıklı görüş bulunmaktadır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)=2,412$; $P>0.05$)

Tablo 42. Sağlığını Korumak ve Sağlıklı Kalmak İçin

Cinsiyet		Sağlığını Korumak ve Sağlıklı Kalmak İçin			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	11	12	56	79
	%	13,9%	15,2%	70,9%	100,0%
Erkek	f	11	23	59	93
	%	11,8%	24,7%	63,4%	100,0%
Toplam	f	22	35	115	172
	%	12,8%	20,3%	66,9%	100,0%

3.9. Serbest Zamanları Değerlendirmeniz İçin Kurumunuzun Hangi Alanlarda Faaliyet Göstermesini İstersiniz?

3.9.1. Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu ve Desteklenmesi

Erkekler ve kadınların sportif faaliyetlerin organizasyonu ve desteklenmesi konusundaki düşünceleri birbirinden farklıdır. Erkekler bu konuda kadınlara göre daha fazla evet yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)=8,479$; $P<0.05$)

Tablo 43. Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu ve Desteklenmesi

Cinsiyet		Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu ve Desteklenmesi			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	12	20	55	87
	%	13,8%	23,0%	63,2%	100,0%
Erkek	f	2	22	68	92
	%	2,2%	23,9%	73,9%	100,0%
Toplam	f	14	42	123	179
	%	7,8%	23,5%	68,7%	100,0%

3.9.2. Sanatsal, Kültürel, Sergi, Konferans, Toplantı, Söyleşi Gibi Faaliyetlerin Düzenlenmesi

Erkekler ve kadınların sanatsal, kültürel, sergi, konferans, toplantı, söyleşi gibi faaliyetlerin düzenlenmesi konusundaki düşünceleri birbirine paraleldir. Her iki grup da evet ağırlıklı görüş bildirmişlerdir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)=1,610$; $P>0.05$)

Tablo 44. Sanatsal, Kültürel, Sergi, Konferans, Toplantı, Söyleşi Gibi Faaliyetlerin Düzenlenmesi

Cinsiyet		Sanatsal, Kültürel, Sergi, Konferans, Toplantı, Söyleşi Gibi Faaliyetlerin Düzenlenmesi			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	4	19	66	89
	%	4,5%	21,3%	74,2%	100,0%
Erkek	f	3	27	62	92
	%	3,3%	29,3%	67,4%	100,0%
Toplam	f	7	46	128	181
	%	3,9%	25,4%	70,7%	100,0%

3.9.3. Kurum Elemanlarının Ortak Yapabileceği Organizasyonlar Düzenlenmesi (Piknik, Gezi Vb.)

Erkekler ve kadınların kurum elemanlarının ortak yapabileceği organizasyonlar düzenlenmesi konusundaki düşünceleri birbirine paraleldir. Her iki grupta da cevaplar evet seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)=,450$; $P>0.05$)

Tablo 45: Kurum Elemanlarının Ortak Yapabileceği Organizasyonlar Düzenlenmesi (Piknik, Gezi Vb.)

Cinsiyet		Kurum Elemanlarının Ortak Yapabileceği Organizasyonlar Düzenlenmesi (Piknik, Gezi Vb.)			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	6	20	64	90
	%	6,7%	22,2%	71,1%	100,0%
Erkek	f	4	21	66	91
	%	4,4%	23,1%	72,5%	100,0%
Toplam	f	10	41	130	181
	%	5,5%	22,7%	71,8%	100,0%

3.10. Spor Yapıyorsanız Serbest Zamanlarda Tercih Ettiğiniz Spor Aktiviteleri Nelerdir?

3.10.1. Yürüyüş

Erkekler ve kadınların yürüyüş sportif aktivitesini tercihleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar evet seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 5,163$; $P>0.05$)

Tablo 46. Yürüyüş

Cinsiyet		Yürüyüş			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	2	15	67	84
	%	2,4%	17,9%	79,8%	100,0%
Erkek	f	10	15	65	90
	%	11,1%	16,7%	72,2%	100,0%
Toplam	f	12	30	132	174
	%	6,9%	17,2%	75,9%	100,0%

3.10.2. Futbol

Erkekler ve kadınların futbol sportif aktivitesini tercihleri arasında farklılık vardır. Kadınlar manidar düzeyde hayır cevabı verirken erkekler evet cevabında yoğunlaşmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 73,173$; $P<0.05$)

Tablo 47. Futbol

Cinsiyet		Futbol			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	66	2	2	70
	%	94,3%	2,9%	2,9%	100,0%
Erkek	f	24	29	37	90
	%	26,7%	32,2%	41,1%	100,0%
Toplam	f	90	31	39	160
	%	56,3%	19,4%	24,4%	100,0%

3.10.3. Açık Alanlarda Koşular

Erkekler ve kadınların açık alan koşusu sportif aktivitesini tercihleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar seçeneklere dengeli biçimde dağılmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 4,872$; $P>0.05$)

Tablo 48. Açık Alanlarda Koşular

Cinsiyet		Açık Alanlarda Koşular			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	36	16	22	74
	%	48,6%	21,6%	29,7%	100,0%
Erkek	f	34	32	19	85
	%	40,0%	37,6%	22,4%	100,0%
Toplam	f	70	48	41	159
	%	44,0%	30,2%	25,8%	100,0%

3.10.4. Voleybol

Erkekler ve kadınların voleybol sportif aktiviteleri tercihleri arasında farklılık vardır. Kadınlar manidar düzeyde hayır cevabı verirken erkekler hayır ve kısmen cevaplarında dağılmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 7,744$; $P<0.05$)

Tablo 49. Voleybol

Cinsiyet		Voleybol			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	53	10	7	70
	%	75,7%	14,3%	10,0%	100,0%
Erkek	f	48	28	10	86
	%	55,8%	32,6%	11,6%	100,0%
Toplam	f	101	38	17	156
	%	64,7%	24,4%	10,9%	100,0%

3.10.5. Jimnastik, Aerobik, Step

Erkekler ve kadınların jimnastik, aerobik, step sportif aktiviteleri tercihleri arasında farklılık vardır. Erkekler, kadınlara göre manidar düzeyde hayır cevabı vermiştir. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 22,395$; $P<0.05$)

Tablo 50. Jimnastik, Aerobik, Step

Cinsiyet		Jimnastik, Aerobik, Step			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	35	19	20	74
	%	47,3%	25,7%	27,0%	100,0%
Erkek	f	66	14	3	83
	%	79,5%	16,9%	3,6%	100,0%
Toplam	f	101	33	23	157
	%	64,3%	21,0%	14,6%	100,0%

3.10.6. Bisiklet

Erkekler ve kadınların bisiklet sportif aktiviteleri tercihleri arasında farklılık vardır. Kadınlar manidar düzeyde hayır cevabı verirken erkekler hayır ve kısmen cevaplarında dağılmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)= 7,819$; $P<0.05$)

Tablo 51. Bisiklet

Cinsiyet		Bisiklet			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	46	12	15	73
	%	63,0%	16,4%	20,5%	100,0%
Erkek	f	43	31	12	86
	%	50,0%	36,0%	14,0%	100,0%
Toplam	f	89	43	27	159
	%	56,0%	27,0%	17,0%	100,0%

3.10.7. Yüzme

Erkekler ve kadınların yüzme sportif aktivitesini tercihleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2) = ,917$; $P>0.05$)

Tablo 52. Yüzme

Cinsiyet		Yüzme			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	36	21	14	71
	%	50,7%	29,6%	19,7%	100,0%
Erkek	f	40	32	15	87
	%	46,0%	36,8%	17,2%	100,0%
Toplam	f	76	53	29	158
	%	48,1%	33,5%	18,4%	100,0%

3.11. Spor Yapmıyorsanız, Yapmama Nedenlerinizi Belirtiniz?

3.11.1 Ekonomik Yetersizliğim

Erkekler ve kadınların ekonomik yetersizlik nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2) = ,569$; $P>0.05$)

Tablo 53. Ekonomik Yetersizliğim

Cinsiyet		Ekonomik Yetersizliğim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	56	18	7	81
	%	69,1%	22,2%	8,6%	100,0%
Erkek	f	48	16	9	73
	%	65,8%	21,9%	12,3%	100,0%
Toplam	f	104	34	16	154
	%	67,5%	22,1%	10,4%	100,0%

3.11.2. Spora Karşı İsteksizliğim

Erkekler ve kadınların spora karşı isteksizlik nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır ve kısmen seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)=4,796$; $P>0.05$)

Tablo 54. Spora Karşı İsteksizliğim

Cinsiyet		Spora Karşı İsteksizliğim			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	41	24	15	80
	%	51,3%	30,0%	18,8%	100,0%
Erkek	f	44	24	5	73
	%	60,3%	32,9%	6,8%	100,0%
Toplam	f	85	48	20	153
	%	55,6%	31,4%	13,1%	100,0%

3.11.3. Kendime Zaman Ayıramama

Erkekler ve kadınların kendine zaman ayıramama nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında anlamlı fark vardır. Erkeklerin cevapları hayır ve kısmen seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Buna karşılık kadınlarda manidar düzeyde evet cevabı bulunmaktadır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunmuştur. ($X^2_{.05} (2)=10,252$; $P<0.05$)

Tablo 55. Kendime Zaman Ayıramama

Cinsiyet		Kendime Zaman Ayıramama			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	25	32	24	81
	%	30,9%	39,5%	29,6%	100,0%
Erkek	f	37	27	8	72
	%	51,4%	37,5%	11,1%	100,0%
Toplam	f	62	59	32	153
	%	40,5%	38,6%	20,9%	100,0%

3.11.4. Uzman Kişilerin Eksikliği

Erkekler ve kadınların uzman kişilerin eksikliği nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 2,257$; $P>0.05$)

Tablo 56. Uzman Kişilerin Eksikliği

Cinsiyet		Uzman Kişilerin Eksikliği			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	43	24	12	79
	%	54,4%	30,4%	15,2%	100,0%
Erkek	f	45	14	12	71
	%	63,4%	19,7%	16,9%	100,0%
Toplam	f	88	38	24	150
	%	58,7%	25,3%	16,0%	100,0%

3.11.5. Spor Yapacak Tesis Olmıyışı

Erkekler ve kadınların spor yapacak tesis olmıyışı nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= ,220$; $P>0.05$)

Tablo 57. Spor Yapacak Tesis Olmıyışı

Cinsiyet		Spor Yapacak Tesis Olmıyışı			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	34	25	20	79
	%	43,0%	31,6%	25,3%	100,0%
Erkek	f	32	26	17	75
	%	42,7%	34,7%	22,7%	100,0%
Toplam	f	66	51	37	154
	%	42,9%	33,1%	24,0%	100,0%

3.11.6. Uygun Arkadaş Bulamama

Erkekler ve kadınların uygun arkadaş bulamama nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır ve kısmen seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= ,901$; $P>0.05$)

Tablo 58. Uygun Arkadaş Bulamama

Cinsiyet		Uygun Arkadaş Bulamama			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	36	26	18	80
	%	45,0%	32,5%	22,5%	100,0%
Erkek	f	36	25	12	73
	%	49,3%	34,2%	16,4%	100,0%
Toplam	f	72	51	30	153
	%	47,1%	33,3%	19,6%	100,0%

3.11.7. Tembelliğim ve İhmalkârlığım

Erkekler ve kadınların tembellik ve ihmalkârlık nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar seçeneklere dengeli biçimde dağılmıştır. Bu soruya verilen cevaplarda kadınların ve erkeklerin görüşlerinde $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamli fark bulunamamıştır. ($X^2_{.05} (2)= 5,965$; $P>0.05$)

Tablo 59. Tembelliğim Ve İhmalkârlığım

Cinsiyet		Tembelliğim Ve İhmalkârlığım			Toplam
		Hayır	Kısmen	Evet	
Kadın	f	20	31	31	82
	%	24,4%	37,8%	37,8%	100,0%
Erkek	f	30	27	17	74
	%	40,5%	36,5%	23,0%	100,0%
Toplam	f	50	58	48	156
	%	32,1%	37,2%	30,8%	100,0%

BÖLÜM 4: TARTIŞMA

4.1. Tartışma

Sakarya ilinde ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlere uygulanan toplam 200 anket sonucunda aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır. Araştırmamızın tartışma kısmında önceki yıllarda öğretmenler üzerine yapılmış olan araştırmaların yanında geleceğin öğretmenlerini, eğitimcilerini oluşturacak olan üniversite öğrencileri ve diğer kamu görevlileri üzerine yapılan araştırmalarda kullanılmıştır.

4.1.1.Öğretmenlerin Genel Özellikleri

4.1.1.1.Cinsiyet ve Yaş

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin cinsiyet ve yaşları tespit edilmiş, öğretmenlerin “%49,5’inin bayan”, “%50,5’inin erkek”, “%27’si 21-30 yaş arasında”, “%38,8’i 31-40 yaş arasında”, “%25’i 41-50 yaş arasında”, “%8,7 51-60 yaş arasında”, “%0,5’i 61 yaş ve üzeri” bir dağılım göstermektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetleri dengeli bir dağılım göstermektedir. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun “orta yaş” (31-40) grubunda olduğu söylenebilir.

4.1.1.2. Öğrenim Durumu

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin öğrenim durumları tespit edilmiş, öğretmenlerin “%2,5’i lise”, “%10’u öğretmen okulu”, “%6’sı ön lisans”, “%74,5’i lisans”, “%7’si yüksek lisans” mezunu olduğu görülmüştür. 2006 yılında Kütahya ilinde hazırlanmış benzer bir tezde yüksek lisans mezunu %4,9 iken şuan bu oran %7 ye yükselmiş. Aynı araştırmada ön lisans mezunu öğretmenlerin oranı %28,9 iken yaptığım araştırmada bu oranın %6’lara indiği görülmektedir. Buradan da her geçen gün öğretmenlerimizin eğitim kalitesinin arttığını görmemiz mümkün olmaktadır (BİNARBAŞI, 2006:95).

4.1.1.3. Medeni Durum

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin medeni durumları tespit edilmiş, “%23’ünün bekâr”, “%77’sinin de evli” olduğu görülmüştür.

4.1.1.4. Eşin Mesleği

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin eşlerinin meslekleri tespit edilmiş, öğretmen eşlerinin “%50,4’ünün öğretmen”, “%27,4’ünün ev hanımı”, “%15,6’sının memur” olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %72,2’sinin eşleri çeşitli işlerde çalışmaktadır. Ayrıca gerek araştırmamızdan gerekse de daha önceki araştırmalardan çıkan sonuca göre, öğretmenler eş tercihlerini büyük bir oranla meslektaşları yönünde kullanmaktadırlar.

4.1.1.5. Ek İş Yapma Durumu

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin ek iş yapma durumu tespit edilmiş, bu soruya öğretmenlerin “%92’si hayır”, “%4’ü kısmen”, “%4’ü de evet” olarak cevaplandırmışlardır. Buna göre öğretmenler ikinci bir iş de çalışma gereksinimi duymamaktadırlar.

4.1.1.6. Gelir Durumu

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin gelir durumları tespit edilmiş, bu soruya öğretmenlerin “%0,5’i çok iyi”, “%18,5’i iyi”, “%63’ü orta”, “%17,5’i zayıf”, “%0,5’i çok zayıf” olarak cevap verdikleri görülmüştür. 2001 yılında Muğla ilinde kamu personeli üzerinde yapılan benzer bir araştırmada da gelir durumu oranı %61,7 ile “orta” olarak saptanmıştır (ZORBA, 2001:23).

4.1.1.7. Görev Yılı

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin görev yılı tespit edilmiş, öğretmenlerin “%20’sinin 1-5 yıl”, “%23,5’inin 6-11 yıl”, “%19,5’inin 11-15 yıl”, “%14’ünün 16-20 yıl” ve “%23’ünün 21 yıl ve üzeri” hizmet süresine sahip olduğu görülmüştür.

4.1.1.8. Statü

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin statüleri tespit edilmiş, öğretmenlerin “%44’ü sınıf öğretmeni”, “%37’si branş öğretmeni”, “%9,5’inin okul öncesi öğretmeni” ve “%9,5’inin idareci” olduğu görülmüştür.

4.1.1.9. Hafta Sonu Hariç Boş Gün

Anket formunu cevaplayan 200 öğretmenin hafta sonu hariç boş günleri tespit edilmiş ve katılımcı öğretmenler “%75’i yarım gün”, “%21,6’sı 1 gün”, “%3,4’ü 2 gün” olmak üzere boş günlerini belirtmişlerdir. Daha önce kamu personeli ve öğretim elemanları üzerine yapılmış benzer araştırmalarda boş gün sayısının öğretmenlere oranla oldukça düşük çıktığı görülmüştür.

4.1.2. Serbest Zaman

4.1.2.1. Serbest Zaman Aktivitelerine Katılma Yeri

Kadın ve erkek öğretmenlerin büyük bir bölümünün serbest zamanlarını “evde” geçirdikleri ayrıca kadın öğretmenlerin “doğaya, dinlenme alanlarına”, erkek öğretmenlerinse “dernek, sendika ve sosyal kulüplere” zaman ayırdıkları görülmüştür. Spor tesislerine özellikle bayan olmak üzere öğretmenlerin zaman ayırmaması, spor yapmama nedenini pekiştirmektedir. Ayrıca Karaküçük’ün öğretmenler üzerinde yaptığı araştırmada da serbest zaman etkinliklerine katılım yeri olarak ilk sırayı ev, ikinci sırayı açık ve kırsal alan almaktadır. Bu sonuç ile elde edilen sonuç paralellik göstermektedir (KARAKÜÇÜK, 1995:128).

4.1.2.2. Serbest Zaman Aktivitelerine Katılma Şekli

Kadın ve erkek öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, serbest zaman etkinliklerine “arkadaş grubu”, “eşim ve çocuklarımla” cevaplarını verdikleri görülmüştür. 2004 yılında Gümüşhane ili Köse ilçesinde yapılan benzer bir araştırmada da çoğunlukla “arkadaş grubu” ve “ailemle” cevapları verildiği görülmüştür. Bu sonuç ile elde edilen sonuç birbirini destekler niteliktedir (İÇ, 2004:68)

4.1.3. Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenleri

4.1.3.1. Daha Sağlıklı Yaşamak İçin

Kadın katılımcıların “%66’sı evet”, “%26,6’sı kısmen” şeklinde, erkeklerin ise “%63,9 evet, %28,9” kısmen olarak cevap verdiği görülmüştür. Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenlerinden “daha sağlıklı yaşamak için” düşüncesinde birleşmektedirler.

4.1.3.2. Can Sıkıntısından Kurtulmak İçin

Kadın katılımcıların “%40,7’si evet”, “%48,4’ü kısmen” şeklinde, erkeklerin ise “%40’ı evet”, “%39,9’u kısmen” olarak cevap verdiği görülmüştür. Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerini tercih etme nedenlerinden “can sıkıntısından kurtulmak için” düşüncesinde birleşmektedirler.

4.1.3.3. Arkadaşlarımla Birlikte Olabileceğim İçin

Kadın katılımcıların “%67,7’si evet”, “%22,9’u kısmen” şeklinde, erkeklerin ise “%61,1’i evet”, “%27,4’ü kısmen” olarak cevap verdiği görülmüştür. Fikret SOYER ve Yusuf CAN’ın “Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Alışkanlıkları Ve Sportif Eğilimlerinin Mesleki Yönelişlerine Göre Karşılaştırılması” konulu araştırmalarında boş zaman etkinliklerini tercih etme nedenleri “arkadaşlarımla birlikte olabilmek için” cevapları bizim araştırmamızın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir (SOYER, 1997:73).

4.1.3.4. Alışkanlık Kazandığım Ve Bu Alışkanlığı Sürdürmek İstedğim İçin

Kadın katılımcıların “%35,5’i hayır”, “%45,2’si kısmen”, “%19,4’ü evet” şeklinde, erkeklerin ise “%25,3’ü hayır”, “%37,9’u kısmen”, “%36,8’i evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Katılımcı öğretmenlerin cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

4.1.3.5. Farklı Bir Ortamda Bulunmak İçin

Kadın katılımcıların “%13,5’i hayır”, “%26’sı kısmen”, “%60,5 evet” şeklinde, erkeklerin ise “%10,4’ü hayır”, “%49’u kısmen”, “%40,6’sı evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Katılımcı öğretmenler cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler.

4.1.4. Serbest Zaman Aktivitelerine Yönlendirmeye Sebep Olan Etkenler

4.1.4.1. Yazılı ve Görsel Basın (Radyo, TV, Dergi, Gazete, vb.)

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin “yazılı ve görsel basın (radyo, TV, dergi, gazete, kitap, sinema, bilgisayar-internet)” olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%83.3”

oranında bu soruya evet ve kısmen cevabı vermektedir. Buradan da medyanın ne kadar büyük bir güç olduğunu bir kez daha görüyoruz.

4.1.4.2. Aile Çevresi

Kadın katılımcıların “%18,7’si hayır”, “%35,2’si kısmen”, “%46,1’i evet” şeklinde, erkeklerin ise “%23,2’si hayır”, “%51,6’u kısmen”, “%25,2’si evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Katılımcı öğretmenler cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler.

4.1.4.3. Görev Yapılan Okulun Serbest Zamanları Değerlendirecek İmkânlara Sahip Olması

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin görev yapılan okulun serbest zamanları değerlendirecek imkânlara sahip olması, düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam %62 oranında bu soruya hayır cevabı vermektedir. Zorunlu derslerde öğrencilerin kullanması gereken araç-gereç ve tesislerin sınırlı olduğu bir ortamda, öğretmenlerin bu imkânlardan yararlanması oldukça güç görünüyor.

4.1.4.4. Bulduğum İlin Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik İmkânlara Sahip olması

Hem erkekler hem de kadınlar bu düşüncede birleşmektedirler. Her iki grup toplam %78,6 oranında bu soruya hayır ve kısmen cevabı vermektedir. Öneriler kısmında Sakarya’nın tarihi, turistik, termal ve sportif etkinlik alanlarının tanıtımına daha fazla önem verilmesi gerektiği burada bir kez daha ön plana çıkıyor. Çünkü birçok yerleşim yerinde bulunmayan, bowling, buz pateni, havuz (açık-kapalı) ve kayak (Kartep) gibi imkânlar ayrıca Sapanca gölü ve Karasu ilimize çok da uzak olmayan serbest zaman değerlendirme alanlarıdır.

4.1.5. Serbest Zaman Aktivitelerinin Bıraktığı Etki

4.1.5.1. Dinlendirici Buluyorum

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünüldüğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin “dinlendirici” olduğu düşüncesinde birleşmektedirler.

Her iki grup toplam “%79,2 oranında bu soruya evet” cevabı vermektedir.

4.1.5.2. Eğitici ve Yararlı

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünüldüğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin “eğitici ve yararlı” olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%51,1 oranında bu soruya evet” cevabı vermektedir.

4.1.5.3. Sağlığımı Olumlu Etki Yapıyor

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünüldüğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin “sağlığa olumlu etkisi” olduğu düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%62,8 oranında bu soruya evet” cevabı vermektedir.

4.1.5.4. İş Verimimi Arttırıyor

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerinin tamamı düşünüldüğünde, bu etkinliklerin bıraktığı etkinin “iş verimini arttırdığı” düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%60,1 oranında bu soruya evet” cevabı vermektedir.

4.1.6. Serbest Zaman Aktivitelerine Yeterince Katılmama Nedenleri

4.1.6.1. Serbest Zaman Aktivitelerinin Pahalı Olması

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak serbest zaman aktivitelerinin pahalı olması düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%78,9 oranında bu soruya kısmen ve hayır” cevabı vermektedir.

4.1.6.2. Faaliyete Yönlendirecek Arkadaş Ve Sosyal Teşviklere Sahip Değilim

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak faaliyete yönlendirecek arkadaş ve sosyal teşviklere sahip olmama düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%93,7 oranında bu soruya kısmen ve hayır” cevabı vermektedir.

4.1.6.3. Teşvik Edici Tesis–Araç Ve Gereçlerin Yeterli Olmaması

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak

teşvik edici tesis–araç ve gereçlerin yeterli olmaması düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%41,5 oranında bu soruya kısmen” cevabı vermektedir.

4.1.6.4. Ekonomik Yetersizlik

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zaman aktivitelerine katılmama nedeni olarak ekonomik yetersizlikler düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%81,8 oranında bu soruya kısmen ve hayır” cevabı vermektedir. Benzer bir sonuca spor yapmama nedeni sorusunda da varılmıştır. Buradan da öğretmenlerimiz serbest zaman aktivitelerine ve spor faaliyetlerine katılmamalarını ekonomik nedenlere bağlamadıkları sonucu çıkmaktadır.

4.1.7. Serbest Zamanlarda Tercih Ettiğiniz Aktivite Türleri Nelerdir?

Karaküçük ve Öcalan’ın öğretmenlerin boş zaman değerlendirme alışkanlıkları üzerine yaptığı araştırmada tespit ettiği gibi evde yapılan faaliyetlerde TV seyretmek ilk sırayı almaktadır. Spor etkinlikleri sıralamada sonlarda yer almakta ve evde yapılan sporun düzensiz ve yetersiz olduğu araştırmamızı destekler durumdadır.

4.1.7.1. Hiçbir Şeyle Uğraşmam, Dinlenirim

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde hiçbir şeyle uğraşmam, dinlenirim düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%53,6 oranında bu soruya hayır” cevabı vermektedir.

4.1.7.2. Kitap, Gazete, Dergi Okurum

Hem erkekler hem de kadınlar serbest zamanlarda tercih edilen aktivite türünde kitap, gazete, dergi okurum düşüncesinde birleşmektedirler. Her iki grup toplam “%60,8 oranında bu soruya evet” cevabı vermektedir. Yusuf ARIKAN ve Nurettin ÖZKÖKELİ’nin Polis Akademisi Öğrencilerinin Boş Zaman Faaliyetleri üzerine yaptıkları araştırma ve Mehmet ÖCALAN’ın Kredi Yurtlar Kurumu Yurtlarında Kalan Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Nasıl Değerlendirdiklerine Yönelik yapmış olduğu araştırma da kitap, gazete, dergi okuma alışkanlıkları bizim araştırmamıza paralel sonuçlar vermiştir(ÖZKÖKELİ, 1998).

4.1.7.3. Müzik Dinlerim, Müzik Aleti Çalarım

Kadın katılımcıların “%15,4’ü hayır”, “%39,6’sı kısmen”, “%45’i evet” şeklinde, erkeklerin ise “%28’i hayır”, “%46,2’si kısmen”, “%25,8’i evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler hayır biçiminde görüş belirtmişlerdir.

4.1.7.4. TV, VCD, DVD İzlerim

Kadın katılımcıların “%10,8’i hayır”, “%36,6’sı kısmen”, “%51,6’sı evet” şeklinde, erkeklerin ise “%28’i hayır”, “%46,2’si kısmen”, “%25,8’i evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir. Buradan da serbest zamanı geçirme yerlerinde kadınların büyük bir oranla evi seçmeleri ile paralellik olduğu görülmektedir.

4.1.7.5. Sinema ve Tiyatroya Giderim

Kadın katılımcıların “%8,8’i hayır”, “%54,9’u kısmen”, “%36,3’ü evet” şeklinde, erkeklerin ise “%31,9’u hayır”, “%50’si kısmen”, “%18,1’i evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde evet ve kısmen görüşüne sahipken, erkekler hayır ve kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir.

4.1.7.6. Çarşı, Pazar, Mağazalarda Gezer, Alışveriş Yaparım

Kadın katılımcıların “%6,5’i hayır”, “%30,1’i kısmen”, “%63,4’ü evet” şeklinde, erkeklerin ise “%31,2’si hayır”, “%50,5’i kısmen”, “%18,3’ü evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler hayır ve kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir.

4.1.7.7. Spor Yaparım / Spor Karşılaşmalarını İzlerim

Kadın katılımcıların “%40,4’ü hayır”, “%34,8’i kısmen”, “%24,8’i evet” şeklinde, erkeklerin ise “%10,8’i hayır”, “%41,9’u kısmen”, “%47,3’ü” evet olarak cevap verdiği

görülmüştür. Katılımcı öğretmenler cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu aktivitelere yer vermedikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen ve evet biçiminde görüş belirtmişlerdir.

4.1.7.8. Sosyal, Kültürel, İlmî Faaliyetlere Katılım

Kadın katılımcıların “%23,6’sı hayır”, “%56,2’si kısmen”, “%20,2’si evet” şeklinde, erkeklerin ise “%11,5’i hayır”, “%56,3’ü kısmen”, “%32,3’ü evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Kadınlar bu aktivitelere yer vermedikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen ve evet biçiminde görüş belirtmişlerdir.

4.1.7.9. Komşulara veya Akrabalarım Giderim

Kadın katılımcıların “%20,4’ü hayır”, “%43’ü kısmen”, “%36,6’sı evet” şeklinde, erkeklerin ise “%32,3’ü hayır”, “%49,5’i kısmen”, “%18,3’ü evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenler cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu aktivitelere yer verdikleri yönünde görüşe sahipken erkekler kısmen ve hayır biçiminde görüş belirtmişlerdir.

4.1.8. Spor Yapma AMACI

4.1.8.1. Yapmıyorum

Kadın ve erkek öğretmenler spor yapmama konusunda farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu soruya çoğunlukla evet ve kısmen derken erkekler ise, hayır ve kısmen biçiminde görüş belirtmişlerdir. Öcalan’ın doğu illerinde çalışan öğretmenler üzerinde yaptığı araştırmada, öğretmenlerin “%48,2’sinin hiç spor yapmadığı” sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç ile bizim elde ettiğimiz genel sonuç arasında paralellik olduğu görülmektedir (ÖCALAN, 1996:37)

4.1.8.2. Boş Zamanları Değerlendirmede İyi Bir Araç Olduğu İçin

Kadın katılımcıların “%20,4’ü hayır”, “%43’ü kısmen”, “%36,6’sı evet” şeklinde, erkeklerin ise “%32,3’ü hayır”, “%49,5’i kısmen”, “%18,3’ü evet” olarak cevap verdiği görülmüştür. Öğretmenler cinsiyet ayrımına göre, bu düşüncede farklı görüşlere sahiptirler. Kadınlar bu konuda sporu bir boş zaman aktivitesi olarak görmedikleri

yönünde, erkekler ise boş zaman aktivitesi olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

4.1.8.3. Çalışma Verimini Arttırdığı İçin

Erkekler ve kadınların spor yapmanın çalışma verimini artırdığı konusundaki düşünceleri birbirinden önemli farklar içermemektedir.

4.1.7.4. Sağlığını Korumak ve Sağlıklı Kalmak İçin

Erkekler ve kadınların spor yapmanın sağlığı koruduğu ve sağlıklı kalmayı sağladığı konusundaki düşünceleri birbirinden önemli farklılıklar göstermemektedir. İki grupta da evet cevabında ağırlıklı görüş bulunmaktadır.

4.1.9. Serbest Zamanları Değerlendirmeniz İçin Kurumunuzun Hangi Alanlarda Faaliyet Göstermesini İstersiniz?

4.1.9.1. Sportif Faaliyetlerin Organizasyonu ve Desteklenmesi

Erkekler ve kadınların sportif faaliyetlerin organizasyonu ve desteklenmesi konusundaki düşünceleri birbirinden farklıdır. Erkekler bu konuda kadınlara göre daha fazla evet yönünde görüş bildirmişlerdir.

4.1.9.2. Sanatsal, Kültürel, Sergi, Konferans, Toplantı, Söyleşi Gibi Faaliyetlerin Düzenlenmesi

Erkekler ve kadınların sanatsal, kültürel, sergi, konferans, toplantı, söyleşi gibi faaliyetlerin düzenlenmesi konusundaki düşünceleri birbirine paraleldir. Her iki grup da evet ağırlıklı görüş bildirmişlerdir.

4.1.9.3. Kurum Elemanlarının Ortak Yapabileceği Organizasyonlar Düzenlenmesi (Piknik, Gezi Vb.)

Erkekler ve kadınların, kurum elemanlarının ortak yapabileceği organizasyonlar düzenlenmesi konusundaki düşünceleri birbirine paraleldir. Her iki grupta da cevaplar evet seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır.

4.1.10. Spor Yapıyorsanız Serbest Zamanlarda Tercih Ettiğiniz Spor Aktiviteleri Nelerdir?

İzmir ili ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin boş zamanlarında

katıldıkları spor etkinlikleri “%64,6 ile yürüyüş”, “%31,8 ile yüzme”, “%14,5 ile aerobik” ve “%12,9 ile futboldur”. Karaküçük’ün çalışmasın da spor etkinlikleri “%20,6 yürüyüş”, “%17,7 ile futbol” ve “%11,4 ile yüzmedir”. Görüldüğü gibi bulgular aşağıdaki bulgular ile benzer nitelik göstermektedir (KARAKÜÇÜK, 1995)

4.1.10.1. Yürüyüş

Erkekler ve kadınların yürüyüş sportif aktivitesini tercihleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar evet seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Yapılan birçok araştırmada en fazla tercih edilen spor aktivitesi yürüyüş olarak belirlenmiştir.

4.1.10.2. Futbol

Erkekler ve kadınların futbol sportif aktivitesini tercihleri arasında farklılık vardır. Kadınlar manidar düzeyde hayır cevabı verirken erkekler evet cevabında yoğunlaşmıştır.

4.1.10.3. Açık Alanlarda Koşular

Erkekler ve kadınların açık alan koşusu sportif aktivitesini tercihleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar seçeneklere dengeli biçimde dağılmıştır.

4.1.10.4. Voleybol

Erkekler ve kadınların voleybol sportif aktiviteleri tercihleri arasında farklılık vardır. Kadınlar manidar düzeyde hayır cevabı verirken erkekler hayır ve kısmen cevaplarını vermiştir.

4.1.10.5. Jimnastik, Aerobik, Step

Erkekler ve kadınların jimnastik, aerobik, step sportif aktiviteleri tercihleri arasında farklılık vardır. Erkekler, kadınlara göre manidar düzeyde hayır cevabı vermiştir.

4.1.10.6. Bisiklet

Erkekler ve kadınların bisiklet sportif aktiviteleri tercihleri arasında farklılık vardır. Kadınlar manidar düzeyde hayır cevabı verirken erkekler hayır ve kısmen cevaplarında dağılmıştır.

4.1.11. Spor Yapmıyorsanız, Yapmama Nedenlerinizi Belirtiniz

4.1.11.1. Ekonomik Yetersizliğim

Erkekler ve kadınların ekonomik yetersizlik nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır. Bu sonuç ekonomik duruma verilen cevaplarla uyusmaktadır.

4.1.11.2. Spora Karşı İsteksizliğim

Erkekler ve kadınların spora karşı isteksizlik nedeniyle spor yapamama biçimindeki görüşleri arasında farklılık yoktur. Her iki grupta da cevaplar hayır ve kısmen seçeneğinde ağırlıklı olarak toplanmıştır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Ülkelerin geleceklerini teminat altına alan en önemli konu eğitim konusudur. Planlı programlı ve çağdaş bir eğitim ülkemizin en önemli problemidir. Yeni teknolojileri ve eğitimde modernliği yakalamak üniversitelerin ve milli eğitime bağlı okulların en önemli görevlerindedir. Gençlerimizi yetiştirip yeni bilgiler ile donatmak vazifesi milli eğitime bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin sorumluluğundadır. Gelişmiş ülkeler gelirlerinin büyük bir bölümünü eğitime harcamakta, öğretmenlerin çalışma ortamını düzenleyici tedbirleri almaktadır. Ülkemizde de öğretmen sayısı ve refah düzeylerinin yükselmesi bakımından son yıllarda gözle görülür bir çaba sarf edilmektedir. Çok geniş bir kapsama sahip olan rekreasyon, çocukları ve gençleri eğiten öğretmenler tarafından ne derece uygulanabildiği merak konusudur. Bu doğrultuda yapılan araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin Genel Özellikleri;

İlköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin yeterince çalışma dışı zamana sahip oldukları görülmektedir. Haftalık 30 saatin altında çalışan öğretmenlerin oranı %73,6 çıkması öğretmenlerin önemli sayılabilecek miktarda çalışma dışı zamana sahip olduklarını göstermektedir. Ayrıca öğretmenlerin ekonomik durumlarının çok iyi olmadığı hatta büyük bir bölümünün yoksulluk sınırının altında kazanca sahip olduğu fakat buna rağmen ek iş yapma oranının oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Boş Zamanlarda Tercih Edilen Etkinlik Çeşitleri;

Öğretmenlerin en fazla tercih ettikleri boş zaman değerlendirme faaliyetleri “kitap-gazete okumak”, “televizyon seyretmek” ve “müzik dinlemek” gibi pasif etkinlikler olduğu görülmektedir. Spor yapma, sinemaya gitme, el işleri ve sanatsal etkinliklerin oranı ise oldukça düşüktür. Bu durumda serbest zaman aktivitelerine katılma nedeni ile etkinlik çeşitleri arasında bir paralellik görülmemektedir. Öğretmenler boş zamanlarını pasif etkinliklerle değerlendirme yoluna gitmektedir.

Serbest Zaman Aktivitelerinin Tercih Edilme Nedenleri;

Öğretmenler serbest zaman aktivitelerine, “arkadaşları ile birlikte olabilmek”, “rahatlama” ve “iş ortamından uzaklaşabilmek”, “güzel bir ortam sağlamak”, “sağlıklarını korumak” gibi nedenlerle katılmaktadır.

Serbest Zaman Aktivitelerine Katılma Şekli;

Öğretmenler en çok “arkadaş gruplarıyla”, “eş ve çocuklarıyla” serbest zaman aktivitelerine katılmaktadır. Kadın ve erkek öğretmenler arasında katılım şekli olarak çok büyük bir fark görülmemektedir.

Serbest Zaman Aktivitelerine Katılma Yerleri;

Öğretmenlerin serbest zaman aktivitelerine katılım yeri olarak büyük bir oranla “ev” tercih etmeleri yukarıdaki pasif katılım sonucunu doğrulamaktadır. Ayrıca öğretmenlerin “spor tesislerini” kullanma oranlarının çok düşük olması da düşündürücüdür.

Serbest Zaman Aktivitelerine Yönlendirmeye Sebep Olan Etkenler;

Öğretmenleri boş zaman etkinliklerine yönlendirmeye sebep olan etkenlerin en önemlisinin “yazılı ve görsel basın” olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin “ilin ve okulun boş zamanları değerlendirmeye yönelik imkânlara sahip olmadığını” düşündüğü görülmektedir.

Serbest Zaman Aktivitelerinin Bıraktığı Etkiler;

Öğretmenler boş zaman etkinliklerinin bıraktığı etkiyi yüksek oranlarda “dinlendirici, mutlu edici, rahatlatıcı ve can sıkıntılarından uzaklaştırıcı, sağlıklarına olumlu etki yaptığı” şeklinde düşündükleri görülmektedir. Bu durumda boş zaman etkinlik çeşitleri (kitap, gazete okuma, TV. izleme) ile etkinliklerin bıraktığı etki arasında da bir paralellik bulunmamaktadır.

Serbest Zamanlarda Yapılan Spor Aktiviteleri;

Kadın ve erkek öğretmenlerin büyük bir bölümü yürüyüşü, erkek öğretmenlerin bir kısmı futbol ve yüzmeyi, kadın öğretmenlerin bir kısmı da aerobik ve step yaptığı görülmektedir. Öğretmenlerin spor yapma oranlarının oldukça düşük olması, sporun faydalarını bilen ve bunları her defasında öğrencilerine anlatan bir kesim için oldukça üzücü bir durumdur.

Spor Yapmama Nedenleri;

Kadın öğretmenlerin büyük bir bölümü bu soruya “kendime zaman ayıramama” ve “uygun arkadaş bulamama” derken, erkek öğretmenler ise “tembelliğim ve ihmalkârlığım” ile “spor yapacak tesis olmayışını” neden olarak göstermişlerdir.

Serbest Zaman Aktivitelerine Katılmama Nedenleri;

Öğretmenler “ekonomik durumlarını”, boş zaman etkinliklerine yeterince katılmama nedenleri arasında görmemektedirler. Araştırmaya katılan öğretmenlerin sadece %10,4’ünün ekonomik yetersizliğin boş zaman değerlendirme etkinliklerine engel olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu sonuç, öğretmenlerin kitap-gazete okumak, müzik dinlemek ve televizyon seyretmek için fazla para harcamalarına gerek olmadığı anlamını da taşımaktadır. Yani öğretmenlerin ekonomik durumları ile yaptıkları etkinlik çeşitleri arasında paralellik bulunmaktadır.

İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin serbest zamanlarını değerlendirmeye yönelik aşağıdaki öneriler sunulabilir.

Okuliçi beden eğitimi spor ve izcilik daire başkanlığı öğretmenlerin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıkları konusunda da çalışmalar yapmalı bu konuda gerekli önlemleri almalıdır.

Sakarya ilinde özellikle okullardaki spor salonu sıkıntısı acilen giderilerek bu salonlardan öncelikle öğrenciler sonrasında da o çevrede görev yapan öğretmen ve idarecilerin faydalanması sağlanmalıdır.

Halk eğitim merkezi ve öğretmenevleri planlanırken asgari spor yapabilecek alanların düşünülmesi, mevcut olanlara spor yapma imkânı sağlayacak bölümlerin ilavesi sağlanmalıdır.

Öğretmenlere zamanlarını aktif ya da pasif etkinlikler ile nasıl dolduracakları konusunda eğitimler verilmeli hizmet içi kurslar açılmalıdır.

Öğretmenlere çalıştıkları illerin, boş zaman etkinlikleri için uygun alan ve imkânları yeterince tanıtılmalı, öğretmenlerin kullanımları için kolaylıklar sağlanmalıdır.

Öğretmenlerin serbest zamanlarını değerlendirmeye rehberlik edecek kurum, il ve ülke çapında birimler açılmalıdır.

Öğretmenlerin serbest zaman değerlendirme aktivitelerine katılabilmeleri için ilgili bakanlık tarafından özellikle aktif etkinliklere yönelik ortamlar oluşturulmalıdır.

Okullarda sportif ve rekreatif faaliyetler arttırılmalı ve öğretmenlerin bu faaliyetlere katılımları sağlanmalıdır. Özellikle öğretmenler arası sportif rekabeti arttıracak turnuva ve müsabakalar düzenlenmelidir.

Sportif rekreasyon faaliyetlerini sağlıklı, planlı ve programlı bir şekilde yapabilmek için uzman kişilerden özellikle de okullardaki beden eğitimi öğretmenlerinden faydalanılmalıdır. Okul kaynaklarının rekreasyon etkinlikleri içinde kullanılması sağlanmalıdır. Bu etkinliklere öğrenci, öğretmen ve ailelerin de katılması sağlanmalıdır.

Kentlerde rekreatif faaliyet alanları arttırılmalı, çeşitli kurum ve kuruluşların yaptıkları faaliyetler iyi duyurulmalıdır. Yazılı ve görsel basında, rekreatif faaliyetlerin nasıl değerlendirileceğine yönelik programlar yapılmalı, bu faaliyetlerin insanlara ne gibi faydalarının olduğu programlarda anlatılmalıdır. Ayrıca hangi faaliyetin nerede ve nasıl yapılacağına ilişkin programlara da yer verilmelidir.

Öğretmenlerin tarihi yer ve müzelere girmelerinin ücretsiz veya çok cüzi ücretler karşılığında yapılması, spor müsabakaları veya aktiviteleri içinde yapılmalıdır.

Sakarya'nın tarihi, turistik, termal ve sportif etkinlik alanlarının tanıtımına daha fazla önem verilmelidir. Bu alanların nasıl daha fazla rekreatif alanlara dönüştürüleceği konusunda çalışmalar yapılmalıdır.

Rekreasyon alanında öğretmenlere yönelik yapılan çalışmalar arttırılmalıdır. Sınıf öğretmenlerinin, branş öğretmenlerinin, orta öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin ve üniversitelerdeki akademik personelin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerinin tespitlerine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Ayrıca sendikalar, belediyeler ve özel kurumlarda öğretmenlerin serbest zamanlarını değerlendirmeye yönelik çeşitli aktiviteler düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

- ABADAN, Nermin. (1966), **Üniversite Öğrencisinin Serbest Zaman Faaliyetleri**, A.Ü Yayını, Ankara.
- ADDİNGTON, Ö. E. (1993), **Yüzde Yüz Düşünce Gücü**, Çev., B. Çetinkaya, Akaşa Yayınları, İstanbul.
- ALAYLIOĞLU, R. ve Oğuzhan, F. (1968), **Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü**, Zaman, İstanbul.
- ALPARSLAN Tuncay ve KILCIGİL Ertan (2003), “T.S.K. Bağlı Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığında Görev Yapan Askeri Personelin Boş Zaman Değerlendirmelerinde Sporun Yeri”, **SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, Sayı:2, Sayfa:99-106
- BALCI Velittin ve İLHAN Aydın (2006), “Türkiye’deki Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklere Katılım Düzeylerinin Belirlenmesi”, **SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, Sayı:4, Sayfa:11-18
- BALTAŞ, A. Ve BALTAŞ, Z. (1987), **Başarılı ve Sağlıklı Olmak İçin Stres ve Başa Çıkma Yolları**, 5. Baskı, Remzi Kitapevi, İstanbul.
- BAŞARAN, İ.E. (1992), **Yönetimde İnsan İlişkileri**, Kadioğlu matbaası, Ankara.
- BOZATAY H. (1998), **Devlet Memurlarının Rekreatif Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma (Çanakkale İli Uygulaması)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniv. SBE, Sakarya.
- CANAN, İ. (1991), **İslam’da Zaman Tanzimi**, Cihan Yayınları, İstanbul.
- ÇINAR Vedat ve Ahmet SANIOĞLU (2000), “Farklı Branşlardaki Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımlarının Değerlendirilmesi” **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı:12, Sayfa:261-271
- DEMİRAY, Uğur (1987), **Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- DOĞRUYOL. A. (1990), **Türk-İslam Sentezi Üzerine İncelemeler**, Amsterdam Postası Dergisi Yayını, Amsterdam.
- DUMAZADİER J. (1968), **Leisure, International Encyclopedia of Social Science**, V:9, New York.

- DÜLGERBAKİ, T. (2005), **Eski Türklerde Uygulanan Serbest Zaman Etkinlikleri ve Spor**, Kocaeli Gazetesi Matbaası, Kocaeli
- EDGİNTON, C.R., FORD, M.P. (1985); **Leadership in Recreation and Leisure Service Organizations**, j. Willey Sons,.
- ERKAL, M. (1981), **Sosyolojik Açıdan Spor**, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- ERDİNÇ, T., İŞLEĞEN Ç., ZEREN B., TUTPINAR Y., DİNÇ Ö. (1992), **Egzersiz Alışkanlığı ve Kemik Mineral İçeriği**, Spor Hekimliği Kongresi, İzmir.
- ERKAN, N. (1986), **İşçi Sağlığı ve Güvenliği Sorunlarına Yeni Bir Yaklaşım**, Seminer Notları, Ankara.
- GÖKDENİZ, Ayhan (2003), **Boş Zaman & Rekreasyon Yönetimi**, Detay Yayıncılık, Ankara.
- GÖKMEN H., AÇIKALIN A., SAYDAR Z. (1985), **Yükseköğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri**, M.E.G.S.B. Yayını, Ankara.
- GÖKMEN H., AÇIKALIN A., SAYDAR Z. (1985), **Yükseköğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri**, M.E.G.S.B. Yayını, Ankara.
- GÜLER Ş. (1978), **Turizm Sosyolojisi**, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Yayını, Ankara.
- <http://www.rekreasyon.biz/index.php>, 18.07.2008
- http://www.rekreasyon.org/rek/rekreasyon_nedir.html, 21.06.2008
- <http://www.sporbilimleri.org/ders/rekreasyon/rekreasyon.doc> 18.07.2008
- İÇ, Osman (2004), **Kamu Görevlilerinin Sportif Rekreasyon Alışkanlıkları ile Rekreasyon Hakkında Görüş ve Beklentilerinin Araştırılması**, Yüksek Lisans Tezi, KATÜ Sosyal B.E.
- KANDAZ, Nuran ve Gülten HERGÜNER (2007), “Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Serbest Zamanlarını Değerlendirme Biçimlerinin İncelenmesi (Sakarya İli Örneği)”, **Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi**, Cilt: 4 Sayı: 1 Sayfa: 1-9
- KARAKÜÇÜK, Suat (2001), **Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme**, 4. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.
- KARAKÜÇÜK, Suat ve EKENCİ, G. (1995), **Okulların Boş Zamanlarını Değerlendirme (Rekreasyon) Eğitimindeki Rolü**, MEB, Sayısı:128, Ankara.

- KILBAŞ, Şükran (1995), **Gençlik ve Boş Zaman**, Çukurova Üniversitesi Basımevi, Adana.
- KRAUS, R. G. (1985); **Recreation Program Planning Today**, Scott, Foresman and Company, London.
- RAMAZANOĞLU, Fikret (2008), **Sporda Sosyal Alan Çalışmaları**, Editörler: ALTUNGÜL, O., A. ÖZER., **Rekreasyon Faaliyetlerinin Sportif Uygulamaları Yönünden Önemi**, s, 282-289
- SAYINER, Ü. (1973), **Boş Zaman ve Boş Zaman Eğitimi**, GSM Yayını, Ankara.
- SAĞCAN, M. (1986), **Rekreasyon ve Turizm**, İzmir.
- SOYER Fikret (1997), **Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Alışkanlıkları ve Sportif Eğilimlerinin Mesleki Yönelişlerine Göre Karşılaştırılması**, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
- SOYKAN E. (2004), **Kütahya İlinde Rekreatif Amaçlı Trekking (Doğa Yürüyüşü) Alanlarının Belirlenmesi Ve Spor Turizminin Geliştirilmesi Açısından Değerlendirilmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal B.E.
- SUIÇMEZ H. (2000), **Türkiye Ve İngiltere'deki Sportif Rekreasyon Yöneticilerinin Karakteristik Özellikleri**, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniv. SBE, Trabzon.
- MACKENZIE, R. Alec (1985), **Zaman Tuzağı – Zamanı Nasıl Denetlersiniz**, Çev., Yakut GÜNER, İlgı Yayıncılık, İstanbul.
- MANSUROĞLU Sibel (2002), “Akdeniz Üniversitesi Öğrencilerinin Serbest Zaman Özellikleri Ve Dış Mekân Rekreasyon Eğilimlerinin Belirlenmesi”, **Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi**, Sayı:15, Sayfa:53-62
- METE Berna, (2002), **19 Mayıs Üniversitesi Kurupelit Kampüsü Akademik Ve İdari Personelin Rekreatif Aktivitelere Katılım Ve Bakış Açılarının İncelenmesi**, Yüksek Lisans Tezi, 19 Mayıs Üniversitesi Sağlık B.E.
- MEYER H.D., BRİGHTBILL C.K., SESSOMS H.D. (1969), **Community Recreation, A Guide to its Organization**, Virginiaa, USA.
- MÜDERRİSOĞLU Haldun (2004), “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Orman Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyonel Eğilimleri”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi**, Seri:A, Sayı:2, Sayfa: 108-121.
- ÖZGÜÇ N. (1984), **Turizm Coğrafyası**, İstanbul Üniv. Yayını, İstanbul.

- ÖZKÖKELİ Nurettin. (1998), **Ankara Emniyet Müdürlüğü Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü Birim Elemanlarının Boş Zamanları Üzerine Bir Araştırma**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniv. S.B.E.
- TEZCAN, Mahmut (1991), **Eğitim Sosyolojisi**, 6. Baskı, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Türk Dil Kurumu, (1983), **Türkçe Sözlük**, T.D.K. Yayını, Ankara.
- UZUNOĞLU, Suat (1992), **Zaman Sermayesi**, Zaman Gazetesi
- TUNÇEL E.F. (1999), **Ortaöğretim Kurumlarında Görev yapan Öğretmenlerin Boş zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarında Sporun Yeri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal B.E.
- YILMAZ Z. (2002), **Kütahya İli Orta Öğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Serbest Zaman Faaliyetlerinin Dağılımı ve Değerlendirilmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal B.E.
- ZORBA, Ercan (2001), **Kamu Personelinin Rekreatif Eğilimleri (Muğla İli Örneği)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık B.E.
- ZORLU E. (1973), **Boş Zamanlar Sorunu**, Gençlik Lideri El Kitabı, GSB Yayını, Ankara.

EKLER

Ek 1: Öğretmenlere Uygulanan Anket

SAYGIDEĞER ÖĞRETMEN ARKADAŞLARIM,

Elinizdeki anket, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalında yapmakta olduğum yüksek lisans tez çalışmam için hazırlanmıştır. Sakarya ilinde görev yapan öğretmenlerin serbest zaman değerlendirmeleri üzerine yapılan araştırmam için kıymetli görüşlerinize ihtiyac duymaktayım.

Toplanacak bilgiler öğretmenlerin serbest zamanlarını değerlendirme aktivitelerini arttırıcı önerilerin sunulmasına yardımcı olacaktır.

Zamanınızı ayırdığınız için şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Araştırmacı
Kürşat ERKEN
Beden Eğitimi Öğretmeni

1. KİŞİSEL BİLGİLER:

1. Görev Yaptığınız

Okul?.....

2. Cinsiyetiniz? () Kadın () Erkek

3. Yaşınız? () 21 – 30 () 31 – 40 () 41 – 50 () 51 – 60 () 61 ve üzeri

4. Doğum yeriniz?

5. Öğrenim durumunuz? () Lise () Öğretmen Okulu () Ön lisans
() Lisans () Yüksek lisans () Doktora

6. Medeni haliniz?

← () Bekâr () Evli

7. Çocuk sayısı?

() Yok () Bir () İki () Üç () Dört () Beş ve daha fazla

8. Evli iseniz, Eşinizin eğitim durumu nedir?

() İlköğretim () Lise () Üniversite () Diğer.....

9. Eşinizin mesleği?

() Memur () İşçi () Esnaf () Çiftçi () Sanayici () Öğretmen
() Ev hanımı () İşsiz () Akademisyen () Diğer.....

➤ 10. Öğretmenlik dışında gelir getirici başka bir işte çalışıyor musunuz?

() Evet () Kısmen () Hayır

11. Mezun olduğunuz lise?

() Düz Lise () Anadolu-Fen Lisesi () Öğretmen Lisesi () Meslek Lisesi

12. Mezun olduğunuz Üniversite ve

Bölüm?.....

13. MEB'deki hizmet yılınız?

() 1-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 21 ve üstü

14. Görev türünüz?

() Sınıf Öğretmeni () Branş Öğretmeni () Okul Öncesi () İdareci

15. Kendinizi hangi gelir durumunda hissediyorsunuz?

() Çok iyi () İyi () Orta () Zayıf () Çok Zayıf

16. Hafta sonu hariç boş gününüzü işaretleyiniz.

() Yarım gün () 1 gün () 2 gün () Diğer

2. SERBEST ZAMAN AKTİVİTELERİ: (REKREATİF HAREKETLER)

SERBEST ZAMAN

Yaşamamız için gerekli (çalışma, uyku, yemek, temizlik vb.) eylemlere ayırdığımız süre **dışında kalan** ve bağımsız – bağlantısız kullanılan zaman dilimidir.

SERBEST ZAMANLARI DEĞERLENDİRME

Serbest zamanın severek ve isteyerek yapılan çeşitli aktivitelerle değerlendirilmesidir.

1. Serbest zamanlarınızı nerede geçirirsiniz?

() Evde () Öğretmenevinde () Doğada, dinlenme alanlarında
() Dernek, sendika, sosyal kulüpler vb. () Spor tesislerinde () Eğlence yerlerinde
() Arkadaşların işyerlerinde () Diğer

2. Rekreatif hareketlere (Serbest Zaman Aktivitelerine) kimlerle katılırsınız?

() Yalnız () Eşimle () Eşim ve çocuklarımla () Arkadaş grubumla
() Diğer (Lütfen belirtiniz.)

Lütfen, Aşağıdaki Sorularla İlgili Tüm Seçenekleri İşaretleyiniz.

3. Serbest Zaman Aktivitelerini Tercih Etme Nedenleriniz?

İşaretlemeyi “X” veya “√” kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Daha sağlıklı yaşamak için			
2. Can sıkıntısından kurtulmak için			
3. Arkadaşlarımla birlikte olabileceğim için			
4. İş ortamından uzaklaşmak ve rahatlamak için			
5. Alışkanlık kazandığım ve bu alışkanlığı sürdürmek istediğim için			
6. Fazla para harcamamı gerektirmediği için			
7. Farklı bir ortamda bulunmak için			
8. Yeni deneyimler elde etmek için			
9. Eğitici ve yararlı bulduğum için			
10. Tek düzeliğten uzaklaşmak ve hoşlandığım şeylere yönelmek için			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

4. Serbest Zaman Aktivitelerine Yönlendirmeye Sebep Olan Etkenler Nelerdir?

İşaretlemeyi “X” veya “√” kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Yazılı ve Görsel Basın (radyo, TV, dergi, gazete, kitap, sinema, bilgisayar-internet)			
2. Aile Çevresi			
3. Arkadaş Ortamı			
4. Okul Arkadaşları			
5. Kulüp ve Dernekler			
6. İlgili kamu ve özel kuruluşların yaptıkları cazip programlar			
7. Görev yapılan okulun serbest zamanları değerlendirecek imkânlara sahip olması			
8. Bulduğum ilin boş zamanları değerlendirmeye yönelik imkânlara sahip olması			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

4. Serbest Zaman aktivitelerinin tamamı düşünülduğünde, bu etkinlikler sizde nasıl bir etki bırakıyor?

İşaretlemeyi "X" veya "√" kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Dinlendirici buluyorum			
2. Eğlenceli ve heyecan verici			
3. Eğitici ve Yararlı			
4. Mutlu edici ve zevk verici			
5. Sağlığıma olumlu etki yapıyor			
6. Farklı yaşantılar buluyorum			
7. İş verimimi artırıyor			
8. Sosyal statü sağlıyor			
9. İnsanlarla daha kolay ilişki kurabiliyorum			
10. Arkadaş çevrem genişliyor			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

6. Serbest zaman aktivitelerine yeterince katılmıyorsanız, nedenleri nelerdir?

İşaretlemeyi "X" veya "√" kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Serbest zaman aktivitelerinin pahalı olması			
2. Ne yapabileceğimi bilmiyorum			
3. Faaliyete yönlendirecek arkadaş ve sosyal teşviklere sahip değilim			
4. Boş zamanımı belirli faaliyetlerle doldurmak gibi bir alışkanlığım yok			
5. Bulduğum çevre bu tip faaliyetlere katılmama engel oluyor			
6. Teşvik edici tesis-araç ve gereçlerin yeterli <u>olmaması</u>			
7. İlgili kurumların bana hitap eden programlarının <u>bulunmaması</u>			
8. Ekonomik yetersizlik			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

7. Serbest zamanlarda tercih ettiğiniz aktivite türleri nelerdir?

İşaretleme için "X" veya "√" kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Hiçbir şeyle uğraşmam, dinlenirim			
2. Kitap, gazete, dergi okurum			
3. Müzik dinlerim, müzik aleti çalarım			
4. TV, VCD, DVD izlerim			
5. Sinema ve tiyatroya giderim			
6. Çarşı, Pazar, mağazalarda gezer, alışveriş yaparım			
7. Fuar, park, piknik yerleri ve kır gezintilerine çıkarım			
8. Spor yaparım / Spor karşılaşmalarını izlerim			
9. Sosyal, kültürel, ilmi faaliyetlere katılırım			
10. Ailem ve çocuklarımla ilgilenirim			
11. Komşulara veya akrabalarıma giderim			
12. Öğretmenevine veya kafeteryaya giderim			
13. Hobbiesimle ilgilenirim (koleksiyon, el işleri, resim, evcil hayvanlar, bahçe işleri)			
14. İnternet'ten yararlanırım			
15. Playstation veya Bilgisayarda oyun oynarım			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

8. Spor yapma **AMACINIZ** nedir?

İşaretleme için "X" veya "√" kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Yapmıyorum			
2. Boş zamanları değerlendirmede iyi bir araç olduğu için			
3. Yeni arkadaşlar edinmemi sağladığı için			
4. Çalışma verimimi arttırdığı için			
5. Daha düzenli bir yaşam sunduğu için			
6. Zararlı alışkanlıklardan uzak tuttuğu için			
7. Sağlığımı korumak ve sağlıklı kalmak için			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

9. Serbest zamanları değerlendirmeniz için **kurumunuzun hangi alanlarda faaliyet göstermesini istersiniz?**

İşaretleme için "X" veya "√" kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Sportif faaliyetlerin organizasyonu ve desteklenmesi			
2. Sanatsal, kültürel, sergi, konferans, toplantı, söyleşi gibi faaliyetlerin düzenlenmesi			
3. Çeşitli hobi kulüplerinin kurulması ve aktif hale getirilmesi			
4. Satranç, bilardo, iskambil gibi oyunların oynanacağı yerlerin açılması ve yaygınlaştırılması			
5. Kurum elemanlarının ortak yapabileceği organizasyonlar düzenlenmesi (Piknik, gezi vb.)			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

10. Spor yapıyorsanız Serbest Zamanlarda tercih ettiğiniz spor aktiviteleri nelerdir?

İşaretleme "X" veya "√" kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Yürüyüş			
2. Futbol			
3. Yüzme			
4. Raket Sporları			
5. Açık alanlarda Koşular			
6. Voleybol			
7. Basketbol			
8. Jimnastik, Aerobik, Step			
9. Bisiklet			
10. Halk Oyunları, Modern Danslar			
11. Uzak Doğu Sporları			
12. Vücut Geliştirme			
13. Dağcılık, Kampçılık, Avcılık			
14. Kayak			
15. Paten			
16. Güreş			
17. Bocce, Bowling veya Dart			
18. Diğer			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ

11. Spor yapmıyorsanız, yapmama nedenlerinizi belirtiniz?

İşaretleme "X" veya "√" kullanarak yapabilirsiniz	Evet	Kısmen	Hayır
1. Ekonomik yetersizliğim			
2. Spora karşı isteksizliğim			
3. Kendime zaman ayıramama			
4. Uzman kişilerin eksikliği			
5. Spor yapacak tesis olmayışı			
6. Uygun arkadaş bulamama			
7. Tembelliğim ve ihmalkârlığım			

LÜTFEN TÜM SEÇENEKLERİ

İLGİNİZDEN DOLAYI TEŞEKKÜR EDER, SAYGILARIMI SUNARIM.

ÖZGEÇMİŞ

02.08.1977 yılında Karabük'te doğdu. İlköğretimini Karabük Yenişehir İlköğretim okulunda, lise öğrenimini Karabük Demirçelik Lisesinde tamamladı. 1997 yılında Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde eğitim görmeye hak kazandı. İhtisasını Futbol, yardımcı ihtisasını Basketbol üzerine yaptı ve 2001 yılında başarıyla mezun oldu.

04.02.2002 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Ağrı/Doğubayazıt 14 Nisan İlköğretim Okulu'nda Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni olarak göreve başladı. 2006 yılı eylül ayında Sakarya ili Söğütlü ilçesi Akarca İlköğretim Okuluna tayini çıktı. Halen bu okulda görevini sürdürmektedir.

2002 yılında Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programında okumaya hak kazandı.